

Kópavogsbær

Ársskýrsla Waldorfleikskólans Yls Lækjarbotnum 2021

Efnisyfirlit - Skólastarf

1 Inngangur

2 Um leikskólann

2.1 Leikskólinn, húsnæði, lóð og rými

3 Barnasáttmáli Sameinuðu þjóðanna

4 Heimsmarkmið

5 Lýðræði og jafnrétti

6 Námskrá - stefna - uppeldislegar áherslur

7 Skólastarfið - aðalnámskrá leikskóla - námssvið leikskóla

7.1 Heilbrigði og vellíðan

7.2 Sköpun og menning

7.3 Sjálfbærni og vísindi

7.4 Læsi og samskipti

8 Dagskipulag

9 Menningarviðburðir

10 Kynning á leikskólanum

11 Foreldrasamstarf

11.1 Stefna og áherslur

11.2 Foreldraráð

11.3 Fræðsla og upplýsingar til forráðamanna

11.4 Þátttaka forráðamanna í leikskólastarfi

11.5 Foreldrafélag

12 Starfsmenn

12.1 Starfsmannastefna

12.2 Áherslur í samstarfi

12.3 Samsetning starfsmannahópsins

13 Samstarf við grunnskóla

14 Samstarf við aðra

15 Mat og matsaðferðir

15.1 Börn

15.2 Sérkennsla

15.3 Starfsfólk

15.4 Forráðamenn

16 Öryggismál

17 Öryggisnefnd

18 Áfallaráð

1 Inngangur

Í Waldorfskólanum Lækjarbotnum er unnið eftir mannspekistefnu Rudolf Steiners sem í daglegu tali kallast Waldorfuppedisfræði. Rudolf Steiner líkti þroska manneskjunnar við vöxt jurtanna og segir: Lífið í heild sinni líkist jurt, sem býr ekki einvörðungu yfir því sem augað nemur, heldur geymir einnig í leyndum djúpum sína eigin framtíð. Hér líkir Steiner starfi uppalandans við starf garðyrkjumannsins sem undirbýr jarðveginn, hlúir að plöntunni og sérkennum hennar svo hún beri ríkulegan ávöxt. Þessi líkingarmynd er lýsandi fyrir það hvernig waldorfleikskólakennaranum ber að vinna. Hann er meðvitaður um hve þýðingarmiklu hlutverki hann hefur að gegna í þroska barnsins, sem hinnar verðandi fullorðnu manneskju. Öll vinna sem fram fer með börnunum í leikskólanum, grundvallast út frá þeirri heildarsýn að hver athöfn er hluti af stærri heild. Markmið upveldisfræðinnar er að börnin verði örugg með sig og sína hæfileika, þau standi vel inni í sér og þroskist til að verða ábyrgir og siðferðislega sterkir einstaklingar. Eða eins og Steiner segir sjálfur: "Okkar æðsta takmark hlýtur að vera að hjálpa manneskjum að verða frjálsar og þær geti af eigin rammleik gætt líf sitt innihaldi og stefnu. Þörfin fyrir ímyndunarafl, sannleiksást og ábyrgðartilfinning - þessi þrjú öfl eru innsti kjarni menntunar".

2 Um leikskólann Yl

2.1 Leikskólinn, húsnæði, lóð og rými

Waldorfleikskólinn Ylur er staðsettur í Seldal í Lækjarbotnum. Húsnæði leikskólans er 139,5 fm og þar af er 80 fm leiksvæði. Lóðin sem starfsemin hefur til afnota er u.þ.b. 10 hektarar. Leikskólinn deilir eldhúsi og útisvæði með Waldorfskólanum í Lækjarbotnum og hefur einnig aðgang að ýmsri annarri aðstöðu til dæmis tálgunar- og viðarvinnukofa, skemmu, sal og fundaraðstöðu. Leikskólinn hefur örlítið geymslusvæði til afnota í skemmuni.

Stofurnar á Yl eru tvær. Tvær stórar hurðir eru á milli stofanna svo hægt er að hafa eitt stórt leikrými þegar það hentar. Einnig hefur leikskólinn yfir að ráða litlu

kaffieldhúsi sem einnig er fundaraðstaða kennara, skrifstofa og geymsla. Þar inni er starfsfólkið með vinnuborð, hillur undir hitt og þetta, ísskáp og þvottavél. Hægt er að fara út úr litla eldhúsinu út í litla garðinn okkar. Fataklefi þar sem útiföt barnanna eru geymd er í anddyri hússins og annað fatahólf á gangi fyrir svokölluð rútuföt, fötin sem börnin koma í og fara í heim með rútunni. Tvö klósett eru fyrir börnin á einu stóru salerni. Í samskonar rými við hliðina á salerninu er starfsmannasalerni, skiptiborðsaðstaða og þrifkompa.

Leiksvæði Yls

Beint fyrir utan litla kaffieldhúsið í leikskólanum er lítill afgirtur garður fyrir yngri börnin með sandkassa, litlu leiktæki og bekkjum sem við borðum síðdegisbita við í góðum veðrum. Stærra leiksvæðið okkar hefur sandsvæði, rólur, rennibraut og lítinn leikkofa, fyrir utan náttúruna sem er jú allt um kring og stanslaus uppspretta hins frjálsa leiks.

3 Barnasáttmáli Sameinuðu þjóðanna

Barnasáttmállinn felur í sér alþjóðlega viðurkenningu á að börn heimsins þarfnist sérstakrar verndar umfram hina fullorðnu og að börn séu sjálfstæðir einstaklingar með fullgild réttindi óháð réttindum fullorðinna. Öllum þeim sem koma að málefnum barna ber að gera það sem í þeirra valdi stendur til að framfylgja samningnum.

Við á Yl áttum okkur vel á að börn þurfa sérstaka vernd og umönnun umfram þá sem fullorðnir eru og sinnum við því hlutverki eftir fremsta megni. Uppeldisfræðin okkar gengur út að að virða hvert einasta, einstaka barn og að mæta því eins og það er.

Sjá **6 Námskrá - stefna - uppeldislegar áherslur**

4 Heimsmarkmið

Til að börn geti vaxið upp sem sjálfstæðir, skapandi og siðferðislega sterkir einstaklingar þurfa þau að njóta barnæsku sinnar við vernd hinna fullorðnu á fyrstu árum lífs síns. Verkefni framtíðarþjóðfélagsþegna eru stór og mikil. Eru heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna stór, góð og krefjandi. Til að getið tekist á við þau, og önnur verkefni framtíðarinnar, þurfa börn nútímans að fá að leika sér í algleymi og áhyggjuleysi með sterkar fyrirmyndir í lífi sínu. Að læra á heiminn í gegnum skynfærin, í gegnum samskipti, góðar venjur og í nánu samneyti við náttúruna gefur börnum styrk og það áhyggjuleysi sem ætti að einkenna barnæskuna. Eru það, og verða, áherslur Waldorfüppeldisfræðinnar að standa vörð um þau gildi. Nánar má lesa um Yl og sjálfbærni hér fyrir neðan (Sjá **7.3 Sjálfbærni og vísindi**).

5 Lýðræði og jafnrétti

Lýðræði og jafnrétti skal ríkja á Yl og leggjum við á það mikla áherslu. Börnunum er, á faglegan hátt, hjálpað til að skilja hvert annað. Þegar barn lendir í útistöðum við annað barn, t.d. vegna leikfangs sem það vill fá, er mikilvægt að starfsfólk sé til staðar til að fylgjast með þróuninni og grípa inn í. En þó einungis ef þarf. Börnin hafa jafnan rétt til leikfangsins en þurfa líka að læra að bíða, eða læra að ekki er hægt að grípa leikfang á meðan sá sem er með það lítur undan eitt augnablik eða læra að einoka ekki hlutina heldur eftir einhvern tíma láta annan fá leikfangið. Ef starfsmaður leikskóla kann að aðstoða börnin við þetta eru þau fljót að læra leikreglurnar og upplifa jafnrétti og lýðræði. Til að barnið læri að bera ábyrgð á sjálfu sér og geti sýnt umburðarlyndi er mikilvægi góðra fyrirmynda óumdeilanlegt. Þess vegna leggja waldorfleikskólakennarar á það mikla áherslu að skoða stöðugt eigin hæfni til að laða þetta fram í börnunum. Sjá frekar **6 Námskrá - stefna - uppeldislegar áherslur**.

Afar mikilvægt er fyrir okkur á Yl að barnið upplifi að á það sé hlustað. Leitumst við alltaf við að nota virka hlustun og sjá hvert einasta barn á hverjum degi og oft á dag.

Hvað það varðar að börnin fái tækifæri til að hafa áhrif á starfið þá fá þau það í miklum mæli. Í gegnum frjálsa leikinn eru þeim fá takmörk sett. Einungis ímyndunaraflíð, dagsformið og sannfæring starfsfólks um að þeim beri ekki að fara sjálfum sér, eða öðrum, að voða setur þeim viss mörk. Allt annað hjálpum við þeim að færa út í lífið. Geimskip eru byggð, rútubílar, kaffihús o.fl. o.fl. líta dagsins ljós í leikskólanum og eru öll leikföng, teppi, skinn, klemmur, húsgögn og annað efniviðurinn fyrir leikinn.

Öllum öðrum óskum barnanna er reynt að mæta eftir megni. Þó fá þau ekki að tálga fyrr en fimm ára t.d. og öðru geta þau þurft að bíða eftir. Því maður fær meira eftir því sem maður stækkar og það er svo dásamleg þessi tilhlökkun!

Í anda hinnar góðu fyrirmyndar leggjum við áherslu á það að þessi vinnustaður og starfsfólkið sjálft tileinki sér markmið jafnréttismenntunar. Að hvoru tveggja vinnustaðurinn og starfsfólk hans skapi sér sín tækifæri til að þroskast á eigin forsendum, rækta hæfileika sína og lifa ábyrgu lífi í frjálsu samfélagi í anda skilnings, friðar, umburðarlyndis, víðsýni og jafnréttis.

6 Námskrá - stefna - uppeldislegar áherslur

Allt innra starf leikskólans tekur mið af og mótask af því að mæta hverju barni þar sem það er statt og styrkja og virða einstaklingseðli hvers og eins. Leikskólakennarinn skapar barninu hlýlegt og kærleiksríkt umhverfi sem býður uppá skapandi og sjálfssprottinn leik með aðgang að leikföngum úr náttúrulegum efniviði. Einnig á öll framkoma kennarana og það umhverfi sem þeir skapar að veita börnum innblástur í leik og starfi. Hann þarf að vera þeim fyrirmynd sem hvetur þau til leiks og vilja til þess að vaxa í öllu sem hann tekur sér fyrir hendur.

Grundvallarmarkmið Waldorfleikskólans Yls eru:

- Að börnin fái tækifæri til að nota skynfæri sín í kringum góðan, náttúrulegan og hreinan efnivið auk náttúruupplifana.
- Að veita börnunum gott félagslegt og siðferðislegt uppeldi.
- Að efla líkur á að börnin verði skapandi í leik og starfi með því að vera sjálf góðar fyrirmyndir í tali, í framkvæmd, með nærveru, við verkefnaval og með góðar leiðbeiningar til foreldra og samvinnu við þá.

Hornsteinar Waldorfleikskólans Yls eru:

- Hinn frjálsi leikur
- Fyrirmynd-eftirherma
- Hrynjandi
- Ævintýri, söngur og leikir
- Skynjun

Leikurinn

Hinn sjálfsprottni leikur

Hinn sjálfsprottni leikur er þungamiðja starfsins í leikskólanum. Það mætti segja að frjáls leikur barna á aldrinum þriggja ára til fimm ára sé töfraheimur. Hann er öðruvísi en allt annað sem að þau eiga eftir að taka sér fyrir hendur á öðrum skeiðum lífsins. Þörf þeirra til þess að leika er svo sterk að líkja má við nauðsyn þess borða og sofa. Hún stjórnast af sterkum vilja og einskærri gleði, það skiptir engu máli hvort í honum sé upphaf eða endir. Í hinum sjálfssprotna leik eru það börnin sem stjórna, galdra fram heim

þar sem þau kanna sín mörk og annarra. Þau máta sig við hetjur, fórnarlömb og skúrka, sjómenn, lækna, og kaffihúsastarfsfólk. Þau skipta um hlutverk og ham eftir því sem hentar leiknum hverju sinni. Hér eru ruslabílar, sundlaugar, pósthús, leikhús og rennibrautir byggðar. Börnin fá útrás fyrir því sem þau sjá í umhverfi sínu, alla söngva og ævintýri sem þau heyra og í raun allt sem þau skynja og upplifa í tilveru sinni. Þörfin sprettur að innan til þess að túlka og tjá áhrif þessa ytra heims. Þetta er nauðsynlegt flæði til þess að börnin nái að vinna úr þeim áhrifum sem þau verða fyrir og til að þroskast sem manneskjur.

Börn tengjast einnig í þessum leik heimi sem við náum annars aðeins að tengjast í draumunum okkar. Rudolf Steiner varar við því að skipta leiknum alfarið út fyrir stundir þar sem hinn fullorðni stýrir eða blandar sér inn í. Aðalhlutverk kennarans á meðan leikurinn stendur yfir er að ýta undir að leikurinn geti haldið áfram, aðstoða með það sem börnin ekki geta, hjálpa ef upp kemur ágreiningur og sjá til þess að börnin séu örugg. Okkur ber að gefa þeim nægilega mikinn tíma til þess að þau nái að kafa djúpt inn í leikinn. Einnig þarf waldorfkennarinn að sjá til þess að umhverfið sé við hæfi, ýti undir fjölbreytileika og gott flæði í leiknum.

Í leiknum þróa börnin með sér eiginleika og færni sem eiga eftir að nýtast þeim á öllum seinni lífsskeiðum og segja má að sjálfsprottni leikurinn sé nauðsynlegur hluti sköpunar í lífi barnanna. Ekki er hægt að deila um þörfina á því að einstaklingar framtíðarinnar séu skapandi og hugsandi verur sem kunna að hugsa út fyrir kassann og leysa þau fjölmörgu mál sem bíða þeirra. Hinn frjálsi leikur er grunnurinn að líkamlegri og andlegri heilsu barna. Hann er ein þeirra dýmætasta eign, gjöf sem er þeim nauðsynleg til þess að vaxa, dafna og þroskast.

Fyrirmynd og eftirherma Waldorfleikskólakennarinn

Barnið hefur frá fæðingu og fram að sjö ára aldri fullkomið traust til umheimsins. Allt sem það skynjar og upplifir tekur það til sín og breytir í eiginleika og þekkingu. Hin fullorðna manneskja hefur þess vegna þýðingarmiklu hlutverki að gegna sem fyrirmynd í lífi barnsins. Framkoma Waldorfleikskólakennarans sem fyrirmynd gegnir sérstaklega mikilvægu hlutverki og þarf hann að vera meðvitaður um að gjörðir hans skipta miklu máli fyrir börn á leikskólaaldri og því hvernig einstaklingur þau munu verða á fullorðinsárum. Kennarinn veitir börnunum innblástur inn í leikinn meðal

annars með með einföldum heimilsverkum eins og að ganga frá þvotti, með viðhaldi/viðgerð á húsbúnaði og leikföngum, vinnu úti, t.d. í marjurtargarðinum, handverki svo sem þrjónaskap, matargerð og almennum þrifum. Þegar börnin eru í kringum vinnandi fullorðna og finna fyrir starfsgleði þeirra og sjá árangur á þeirri vinnu veitir það þeim hollt veganesti inn í framtíðina. Það eykur vilja þeirra til þess að vaxa og vera virkir einstaklingar í sínu eigin lífi og samfélaginu. En ekki síst skapar vinna hinna fullorðnu börnunum efnivið í leikinn sinn. Á meðan hinir fullorðnu vinna (oftast er það einn af kennurunum sem hefur þetta hlutverk í frjálsa leiknum á meðan hinir sinna börnunum) leika börnin eða hjálpa til við vinnuna. Sama hvort barnið velur þá er barnið skapandi og í flæði.

Waldorfleikskólakennarinn þarf líka að vera góð fyrirmynd þegar kemur að ágreiningi á milli barnanna. Hann þarf að hjálpa þeim og kenna þeim að leysa úr ágreiningi. Hann hlustar á báða aðila, kemur með hugmyndir og hvetur börnin til að leysa málin sjálf. Ef það tekst ekki tekur hann ákvörðun sem fullorðinn einstaklingur og leysir málin fyrir þau. Þetta gerir hann alltaf rólega og með yfirvegum. Hann hvetur börnin alltaf til að tala rólega og láta sig vita þegar þau ekki geta leyst málin sjálf. Starfið í leikskólanum krefst þess að Waldorfleikskólakennarinn sé sveigjanlegur og skapandi í starfi og að hann hlúi að hverju barni af ástúð og kærleika, virði einstaklingseðli þess, styðji við, skilji og hvetji hvert barn út frá þörfum þess, alltaf frá hjartanu.

Hrynjandinn

Dags-, viku- og árshrynjandi,

Mikil áhersla er lögð á fastan dags-, viku- og árshrynjanda í uppeldisfræðinni. Hrynjandinn skapar þann stöðugleika sem er hverju barni nauðsynlegur til að það upplifi sig öruggt í umhverfi sínu. Hver dagur hefur sama hrynjanda, þar skiptast á stundir sem leikskólakennarinn stjórnar annars vegar og þar sem börnin eru í frjálsum leik hins vegar. Vikuhrynjandinn byggir á að hver dagur eigi sitt verkefni. T.d. er alltaf málað á sama vikudeginum, bakað sama vikudaginn o.s.frv. Árshrynjandinn birtist svo í hinum árstíðabundnu hátíðum. Hverja hátíð þarf að undirbúa vandlega og byggja upp eftirvæntingu fyrir því sem framundan er. Allt innra starf leikskólans byggir á og mótast af árstíðunum, hvaða söngvar eru sungnir, hvaða ævintýri eru sögð og hvaða verk liggja fyrir innandyra sem utan. Svo barnið komist í ró, sem er skilyrði fyrir leiknum, þarf það að finna sig öruggt gagnvart hinum fullorðnu, hinum börnunum, umhverfinu og því sem á sér stað í návist þess. Mikil áhersla er lögð á

stöðugleika og endurtekningu, börnin mæta öll á sama tíma á degi hverjum og ljúka deginum á sama tíma. Endurtekningin vekur gleði, öryggi og vilja fyrir þátttöku.

Dagshrynjandinn:

- Börnin koma með rútunni
- Morgunhringur: söngur, þulur, fingraleikir
- Morgunhressing: te, ávextir og brauðsneið
- Allir leika inni og taka þátt í mismunandi verkefni eftir dögum
- Útivera hjá yngri hóp og innileikur áfram hjá eldri hóp
- Tiltekt og litað. Yngri hópur kemur inn.
- Hádegismatur
- Útivera hjá eldri hóp, hvíld/svefn hjá yngri
- Ævintýri
- Síðdegishressing: te og brauð
- Heim með rútunni

Vikuhrynjandinn:

- Mánudagar: Nestisferð, tekið úr töskum og frjáls leikur
- Þriðjudagar: Bakstur, matseld og frjáls leikur.
- Miðvikudagar: Málun og frjáls leikur
- Fimmtudagar: Árstíðabundin handavinna/föndur og frjáls leikur
- Föstudagar: Þrifverkefni, pakkað í töskur og frjáls leikur

Árshrynjandinn:

- Síðsumarferð
- Mikjálshátíð
- Marteinsmessa/Luktarhátíð
- Aðventuhátíð
- Jólaskemmtun
- Sólarkaffi (í tilefni af því að sólin fer að kíkja aftur í Seldal)
- Öskudagur
- Páskaskemmtun
- Vorferð (á vegum foreldraráðs)
- Fjöruferð
- Útskriftarhátíð / Jónsmessa

Söngvar, hringleikir og ævintýri

Í upphafi leikskóladagsins setjumst við niður öll saman í hring. Við kveikjum á kerti og syngjum upphafslagið okkar og syngjum um alla þá sem eru mættir þann dag. Svo förum við með þulur, syngjum lög og spjöllum saman áður en gengið er til starfa í leikskólanum. Lögin, versin og þulurnar tengjast þeirri árstíð sem ríkir hverju sinni, hátíðum og veðrum. Að syngja saman eflir samfélagsvitund, fegurðarskyn og samkennd og gefur okkur gott veganesti inn í daginn. Lögð er áhersla á að syngja fallega og í tóntegund sem hentar börnum á leikskólaaldri, það eflir söngrodd þeirra og eykur líkur á að þau verði lagvís úr lífið.

Þulur eru mikilvægur þjóðararfur og tengja börnin við náttúruna. Við leggjum áherslu á þær sérstaklega á fyrstu mánuðum hvers árs þegar úti er svartasta myrkrið og hugurinn og andinn leitar inni á við og kannski líka aftur í aldir. Einnig eru sagðar fingraþulur allan ársins hring sem eflir einbeitingu og styrkir tengsl milli heilahvela. Börnin læra einnig fallegar hreyfingar sem hjálpa þeim í því að virða getu líkama sinna og eflir fegurðarskyn. Að efla fegurðarskyn er mikilvægt í waldorfskólum þar sem fegurð og góð samskipti/samvinna er nátengt.

Hringleiki er farið í bæði úti og inni. Þeir efla samhæfingu, samvinnu og gleði. Einnig eru þeir taldir auka siðferði og samfélagsvitund barnana þar sem þau þurfa að skiptast á að fara með aðalhlutverk og bíða eftir að röðin komi að þeim.

Ævintýrið á sér fastan sess í deginum og er mikilvægur innblástur í leikinn. Lögð er áhersla á upprunalega útgáfu ævintýra eins og Grímsævintýri, íslenskar þjóðsögur og norræn ævintýri. Í hverju ævintýri er að finna djúptækan sannleika um lífið, ásamt baráttu milli góðs og illis. Mikilvægt er að ævintýrin hafi góðan endi. Börnin geta mátað sig í öllum karakterum sagnanna og glaðst yfir sigri þess góða yfir hinu illa. Allir geta verið góðir og saklausir (prinsessan), hugrakkir (riddarinn) eða illir (drekinn). Þau þekkja allar þessar tilfinningar og gleðjast alltaf yfir sigri þess góða. Með einlægni

innlifun gefast barninu rík tækifæri til að þroska með sér heilbrigða siðferðisvitund. Brúðuleikrit eru oft gerð eftir ævintýrunum sem börnunum eru sögð og þegar þau hafa séð þau í eina viku fá þau oft að leika leikritið sjálf. Þá kunna þau það orðið vel og elska að fá hlutverk í leikritinu og máta sig í karakterunum. Börnin setja síðan upp sín eigin leikrit í frjálsa leiknum og halda sýningu fyrir hvert annað.

Fyrir utan ævintýrin eru líka sagðar litlar og hlýjar sögur sem eru í tengslum við náttúruna og þá árstíð sem er hverju sinni. Þeim sögum er ætlað að efla samkennd og tengsl við náttúruna. Að lokum eru líka sagðar spunasögur sem kennarinn spinnur eða þerapískar sögur svo sem "Úlfur, úlfur", "Gosi litli" eða "Láki jarðálfur" eftir þörfum ef börnin t.d. eru að stríða, segja ósatt eða annað. Það hefur oft miklu meiri áhrif en að tala bara beint um alla hluti, þar sem börnin lifa svo ríkt í sagnaheiminum og læra af sögunum á óbeinan og stundum beinan hátt.

Með því að segja börnunum sama ævintýrið, fara með sömu vísur, þulur og syngja sömu lög í eina til þrjá vikur í senn mætum við þörf barnsins fyrir endurtekningu og fá þau tíma til þess að vinna úr söguþræði ævintýrisins og boðskap þess. Einnig eflir endurtekningin tilfinningu fyrir tungumálinu og skilning á því og eru vísbendingar sem sýna að þessi aðferð efli leskilning á síðari skeiðum og notkun á tungumálinu. Einnig er þetta talið nýtast tvítýngdum börnum afskaplega vel. Lögin og ævintýrin ná mikilli dýpt fyrir vikið sem allir njóta, bæði börn og fullorðnir, og styrkir að auki úthald. Það er ekkert skemmtilegra en að syngja með börnum lög sem allir kunna.

Skynjun

Allir þættir í umhverfi barnanna í leikskólanum hafa tilgang. Eins og fram hefur komið þá læra börn á leikskólaaldri í gegnum skynjun. Umhverfi barnanna skiptir því miklu máli í þessu samhengi og er það hannað sérstaklega með tilliti til þessa. Leikföngin og annar efniviður leikskólans er náttúrulegur. Leikföngin eru búin til úr tré, ull, silki, bómull eða járn. Veggir eru málaðir með mildum litum. Við höfum blóm í gluggum, sem við sinnum vel og fallegar myndir á veggjum. Mikið er lagt upp úr því að leikskólinn sé fallegur og vel gengið um hann. Þess vegna lagfærum við leikföngin svo börnin sjái til, við berum sýnilega ábyrgð. Enginn firrar sig ábyrgð og allir taka þátt. Börnin taka

sjálf til á hverjum degi í samvinnu við hina fullorðnu og við hættum ekki fyrr en allt er orðið fínt, borðin í dúkkukróknum komin með dúk og allar dúkkurnar eru klæddar og hafa bæði dýnu, sæng og koddar. Allt á sinn stað í leikskólanum og það er góð upplifun fyrir alla þegar allt er komið á sinn stað, klárað og tilbúið fyrir næsta dag.

Úti fá börnin upplifun af árstíðunum, veðri og vindum og öllum þeim verkefnum sem fylgja útiverunni. Allur aldur fer út á hverjum degi í öllum veðrum. Við sópum, sláum gras, rökum, steinahreinsum leiksvæðið, mokum snjó, vökvum, gerum okkur bál og bökum pinnabrauð o.s.frv. Börnin renna sér á sleðum, róla, gera bú í klettunum, klifra og aðstoða við verkin.

Hópastarf, val og þemavinna.

Boðið er upp á ýmis verkefni yfir árið svo sem að tálga, sauma, smíða, þæfa, gróðursetja, búa til kerti, fara í sérstakar gönguferðir, tína ber o.s.frv. Hópastarf er unnið með eldri börnunum en ekki í hefðbundnum skilningi. Eldri börnin hafa hlutverk sem þau yngri hafa ekki í eins miklum mæli, eins og að bera af borðinu, fá flóknari hlutverk í hringleikjum, þau fá að tálga, hringja tiltektarklukkunni, fá að dýfa kerti o.fl. Tilgangurinn er að þau upplifi sig sem stór og mikilvæg áður en þau byrja í grunnskóla og verða aftur minnst í barnahópnum. Fyrir þau yngri er þetta ekki síður mikilvægt þar sem þau líta upp til eldri barnanna og hvetur þau til þess að gera vel þegar þau loksins fá sjálf að sinna þessum verkum. Þau fá fyrst tækifæri til innilegrar tilhlökkunar og síðan til stolts og úthalds þegar kemur að þeim.

Í leikskólanum er ekkert hefðbundið val en þau hafa að sjálfsgöðu val innan frjálsa leiksins. Ekki val sem hinn fullorðni hefur skammtað barninu innan þröngs ramma heldur raunverulegt og sjálfstætt val. Það sem hins vegar styður við og gefur börnunum efnivið í leikinn er sú fyrirmynd sem starfsmennirnir eru þeim og eldri börnin eru yngri börnunum. Því til að hafa val þarf maður að hafa upplifað hvað maður getur valið. Hinn fullorðni þarf að vera góð fyrirmynd á öllum sviðum, þ.e. kunna að vinna með höndunum, vera hæfur félagslega og geta leyst úr vandamálum og getað úthugað sniðugar lausnir í leik og starfi. Ef börnin finna upp á því að þau langi að þrifa málningarplötur okkar úti með sápuvatni og burstum þá er það sjálfsgagt mál. En til að þau fái þannig hugmyndir þurfum við oftast að hafa gert það áður. Börnin læra að nota ímyndunaraflíð sem er missterkt hjá þeim eins og gengur,

bæði eftir dögum og einstaklingum. En að þau læri að virkja það sjálf, innan frá er eitt af markmiðum uppeldisfræðinnar.

Segja má að þemavinna Waldorfleikskólans Yls í Lækjarbotnum sé barnið sjálft, umhverfi þess og náttúran í kringum það og áherslurnar fari eftir aldri þeirra og getu. Yfir berjatímann er sultað, fyrir Marteinsmessu gerum við luktir til að minna okkur á að varðveita sumarið í hjörtunum yfir vetrartímann og þegar stutt er til jóla bökkum við piparkökur við kertaljós í rökkrinu, svo dæmi séu tekin. Þemað er náttúran og árstíðin. Barnið fær að vera algerlega í núnu, hjá sjálfu sér og umhverfi sínu og það vinnur þessa þemavinnu í gegnum skynupplifanir og virkjun fegurðarskynsins.

Skólahópurinn, sem við köllum þau börn sem eru á sínu síðasta ári í leikskólanum, fá mörg verkefni sem aðrir í leikskólanum fá ekki. Þau fá gjarnan eftirsóttustu hlutverkin í ævintýrunum, þau fá að hringja tiltektarklukkunni og fá oft en aðrir að spila ævintýrið okkar inn og út á lítinn sílafón. Þau mega tálga. Þau fá litlar vatnskönnur við matarborðið og aðstoða við að hella vatninu í glös hinna barnanna o.m.fl. Lokahnykkurinn á verkefnum þeirra er að gera brúður fyrir útskriftarleikritið sitt, æfa leikrit með brúðunum og sýna öllum hinum börnunum og foreldrum. Þau tálga sinn eigin göngustaf og skreyta hann og svo rétt fyrir leikskólaslit fara þau með einum kennara alveg upp á toppinn á Selfjalli, sem við köllum Kistu, sem gnæfir yfir Lækjarbotnum. Þar fá þau að kíkja yfir ríki sitt sem og kóngar og drottningar Yls og fá góða yfirsýn áður en þau verða aftur minnst í skólanum.

7 Skólastarfið - aðalnámskrá leikskóla - námssvið leikskóla

7.1 Heilbrigði og vellíðan

Á Yl erum við svo heppin að njóta einstaklega vandaðs fæðis. Börn og starfsfólk fá í hádeginu lífrænan grænmetismat eldaðan á staðnum. Komið er á móts við allar þarfir barnanna en hér erum við með nokkur vegan börn, sum eru mjólkurlaus og önnur glútenlaus. Við höfum einstaklega menntaðarfulla kokka og njótum góðs af því. Eins er leikskólinn með sinn eigin grænmetisgarð sem við sinnum allt árið. Á vorin förum við og sáum í garðinn, priklum og setjum niður. Yfir sumartímann koma börnin með foreldrum sínum einu sinni til tvisvar í garðinn til að vökva hann og reita arfa. Við njótum uppskerunnar ríkulega á haustin og höfum við oft grænmeti í síðdegisbitanum okkar í stað brauðs á haustin. Eftir uppskeru er settur skítur í öll beðin. Eru börnin alltaf með í þessari vinnu, eða leikandi í kringum okkur vinnandi starfsfólkið - allt eftir aldri og áhugasviði.

Hvað varðar hreyfingu höfum við dásamlegt umhverfi sem við nýtum til hins ýtrasta. Í góðum veðrum á haustin og vorin erum við stundum úti mestallan daginn. Börnin leika mikið á leikvellinum okkar við að renna, róla og moka. En einnig fara þau elstu

upp í klettana og leika þar. Á veturnar er hér sleðaparadís og labbað er upp brekkuna hvað eftir annað til að renna niður. Ýmis einn eða í langri halarófu. Á hverjum mánudegi leggjum við í hann með nesti og nýja skó (aukavettlinga) og förum í mislangar göngur út í náttúruna hér í kring. Eins leika börnin mjög fjölbreytt inni. Oft eru rennibrautar byggðar, með aðstoð hinna fullorðnu, úr bekkjum sem eru bundir við stólana. Þrautabrautir eru búnar til þar sem börnin hoppa úr hillum niður á stóra púða, skriða undir stóla, renna o.s.frv. Farið er í hina ýmsu hringleiki á hverjum degi.

7.2 Sköpun og menning

Fyrir utan daglegt starf með leik á fullu blússi, handavinnu, málun og öðru föndri, t.d. fyrir hátíðir, má lesa um menningarstarfsemi okkar, ferðir, sýningar, hefðir og hátíðir sjá 9

Menningarviðburðir.

7.3 Sjálfbærni og vísindi

Við á Yl leitumst við af fremsta megni að vera sjálfbær. Við erum með hænur sem börnin í leikskólanum sinna ásamt börnum grunnskólans hér og við fáum egginn frá. Við erum með eigin grænmetisgarð, eins og kemur fram hér fyrir ofan. Við borðum lífrænt grænmetisfæði og látum afgangana í safnhaug eða til hænsnanna. Foreldrar eru hvattir til að nota ullarföt fyrir börnin þar sem hér er veðrasamt, af því það er það besta fyrir barnið og af því að það er sjálfbært. Allur efniviður leikskólans er náttúrulegur, hér eru leikföng úr tré, ull, bómull og silki, fyrir utan náttúruna sjálfa hér á leiksvæðinu. Uppeldisfræði okkar er í anda sjálfbærni. Það er seinni tíma verkefni fyrir börnin að kljást við vandamál tengd skorti á sjálfbærni á vísindalegan hátt. Börnin hér alast upp við stöðuga viðleitni til sjálfbærni og eru þessi atriði eðlileg fyrir þeim. Það er undirstaðan til að hjálpa þeim að skilja gildi sjálfbærni í framtíðinni og löngun til að berjast fyrir þeim gildum. Áhyggjur í barnshuga er það síðasta sem við viljum með of miklu tali um málefnið. Áhersla okkar er á góðar fyrirmyndir sem sýna í verki hvað þarf að gera.

7.4 Læsi og samskipti

Börnunum á Yl gefast mýmörg tækifæri til að endurskapa upplifun sína og reynslu í frjálsum leik, skapandi starfi og í stýrðum stundum starfsfólksins. Í frjálsum leik á degi hverjum flæða börnin úr einum leik í annan og í gegnum hann eru þau að vinna úr reynslu sinni og upplifunum. Þau flæða inn í leiki hjá hvert öðru og læra við það samskiptahæfni. Þau þurfa að læra að lesa í umhverfi sitt og eiga jákvæð og uppbyggileg samskipti til þess að leikurinn nái að halda áfram. Starfsfólk leikskólans hjálpar þeim þegar á þarf að halda og gefur þeim verkfæri til að læra að leysa úr ágreiningi. Vegna frjálsa leiksins fá þau virkilega að æfa og þjálfra samskiptahæfni sína.

Aðaláhersla Yls er því á félagslegt læsi. Að læra í gegnum verkefni sín (Learning by doing) er mikilvægur partur af okkar uppeldisfræði og er grunnurinn að seinni tíma lærdómi. Við leggjum síður áherslu á vitsmunalegar æfingar. Ef börnin hafa áhuga á bókstöfunum gleðjumst við yfir því og tökum þátt í áhuganum á þessu spennandi efni en áherslan er á önnur verkefni. Það sem börnin læra í leikskólanum, sem undirbúningur fyrir komandi lestrarnám, er t.d. að kunna að sitja kyrr í einhvern tíma, góð samskipti, sagnahefð, teikning og önnur þjálfun fín- og grófhreyfinga. Börnin sem ekki fá ung áhuga á bókstöfum fá tækifæri til að láta áhugann á stöfunum kvikna áður en bókstafakennsla fer fram og bráðgeru börnin fá tækifæri til innilegrar tilhlökkunar til framtíðar verkefnisins að læra að lesa! Ef þau þá hafa þolinmæði til og læra það ekki bara sjálf heima.

8 Dagskipulag

Sjá **6 Námskrá - stefna - uppeldislegar áherslur, Hrynjandinn**

9 Menningarviðburðir

Þeir viðburðir sem eru fyrirhugaðir á árinu falla inn í árshrynjanda leikskólans og eru þeir því í föstum skorðum frá ári til árs og hér á eftir kemur upptalning og útlístun á þeim.

Ferðir

Nestisferðir

Á hverjum mánudegi fer eldri deild leikskólans í styttri ferðir. Tilgangurinn með ferðunum er að börnin kynnist nánasta umhverfi leikskólans, upplifi fjölbreytileika náttúrunnar allan ársins hring, læri að umgangast hana með virðingu og þakklæti og ekki síst að efla og skynja eigin líkama við að klöngrast yfir holt og hæðir.

Réttir

Á haustdögum er réttað í Fossvallarétt. Sú hefð hefur skapast hjá grunnskólanum í Lækjarbotnum að vera með kaffisölu við réttirnar og þangað koma fjölskyldur leikskóla- og skólabarna.

Sveitaferð

Sveitaferð er skipulögð af foreldraráði að vori til og er farið í heimsókn á sveitabæ í nágrenni höfuðborgarsvæðisins.

Handverkstæðið Ásgarður

Eldri hópurinn fer í heimsókn í Handverkstæðið Ásgarð í Mosfellsbæ og skoðar þar vinnustofur þeirra. Gott samstarf er milli skólanna og Ásgarðs og gaman fyrir börnin að sjá hvar hluti af okkar leikföngum verður til og fara þau einnig með löskuð leikföng til viðgerða.

Fjöruferð

Valin er strönd á höfuðborgarsvæðinu. Langt er af stað strax í upphafi dags, byrjað á morgunhressingu þegar komið er á staðinn og eftir leik í fjöruborðinu er grillaður góður hádegisverður.

Útskriftarferð

Sú hefð hefur skapast að fara í fjallgöngu með verðandi útskriftarbörnum upp á Kistu sem er hæsti sjáanlegi punkturinn yfir Seldal. Börnin tálga sér göngustafi og hann skreyttur áður en lagt er upp í ferðina. Þetta er ferð sem beðið er eftir með mikilli eftirvæntingu. Þegar upp á klettinn er komið ríkir andakt meðal barnanna, horft er yfir sveit og byggð, spjallað um álfa og huldufólk, fundinn óskasteinn og börnin snúa til baka full af stolti.

Hátíðir og hefðir

Hátíðirnar hafa ákveðið form sem breytist lítið frá ári til árs og er ástæðan einfaldlega þörf barnanna fyrir hrynjanda. Þau móta með sér tilfinningu fyrir hrynjanda ársins þegar hátíðirnar endurtaka sig. Eftirvæntingargleðin og öryggiskenndin sem vaknar við það að skynja hvað framundan er og hlakka til er að okkar mati mjög nauðsynleg litlum börnum. Innan forms hátíðanna eru þó alltaf mismunandi áherslur, nýjar og ferskar leiðir.

Mikjálshátíð

Waldorfleikskólar út um allan heim halda upp á Mikjálsmessu að hausti, eða þann 29.

september. Mikjálsmessa er hátíð heilags Mikjáls. Hann er þekktur sem engillinn er vinnur bug á myrkraöflunum í formi dregans og hann er þar af leiðandi sterkt tákni fyrir sigur hins góða yfir hinu illa.

Ævintýri þar sem riddarar, prinsessur og drekar ríkja, lifa góðu lífi í leikskólanum dagana í september. Börnin heyra nokkur ævintýri, svo sem um Maríuhænuna og dregann, ráðagóða klæðskerann og dregann, brauðævintýrið góða, ævintýrið um Georg riddara ofl. Í ævintýrunum lifa fornar erkitýpur. Þessar erkitýpur bera eiginleika sem við öll berum með okkur. Prinsessan er táknmynd sakleysis. Riddarinn stendur fyrir hugrekki. Drekin stendur fyrir hið illa. Það er mikilvægt að vinna með það góða í sjálfum sér og sigrast á því "illa" innra með sér. Að við temjum okkur réttlæti, samvinnu, fegurð og gleði. Við kennum foreldrum að mikilvægt sé að hinir fullorðnu að festist ekki í ytri almennum hugmyndum, t.d. að samsama prinsessuna kvenkyninu! Því börnin gera það ekki. Fyrir okkur í leikskólanum eru allir riddarar og allir eru líka prinsessan og kemur það skýrt fram í hringleikjunum því allir vilja vera riddarinn og prinsessan, óháð kyni.

Á leikskólum er tíminn í kringum Mikjálsmessu helgaður árstíðinni. Undirbúningurinn hefst u.þ.b. 4-5 vikum fyrir sjálfa hátíðina. Við förum í berjamó og sultum (sú einhver berin), gerum fallegar rauðar keðjur úr reyniberjum og söfnum laufblöðum. Það er að kólna og hvesa og við finnum hvernig veturinn nálgast. Við syngjum um það allt saman. Við saumum fallegar skikkjur og tálum lítil sverð fyrir riddarana sem leita að drekanum af miklum móð. Elstu börn leikskólans fá að tálga sín sverð meðan þau yngri fylgjast með og pússa með sandpappír. Með því að fá að fylgjast með þeim stóru er eins og að þau hafi aldrei gert annað þegar röðin um síðir kemur að þeim að tálga. Á Mikjálsmessu böfum við með börnunum sérstakt brauð og elduð er haustsúpa eða

uppskerusúpa. Þá tökum við líka upp síðasta grænmetið úr garðinum okkar. Við búum til smjörið góða og gula. Haustið er tími uppskerunnar og þá er sjálfsagt að muna eftir öllum þeim góðu gjöfum sem jörðin færir okkur og gleðjast yfir þeim.

Á sjálfum hátíðardeginum ríkir mikil eftirvænting og hátíðleiki. Sverðin sem börnin eru búin að tálga og leggja út í glugga hafa orðið fyrir heilmikilli breytingu. Þau hafa breyst í stjörnusverð! (Silfurglimmer). Börnin eru sveipuð rauðum skikkjum og allir fara inn og setjast við

fjallið sem allt í einu er komið í leikskólann og sagan um Georg riddara og drekann er sögð. Engill kemur í heimsókn (oftast kennari úr skólanum) og hann slær hvert og eitt barn til riddara og réttir þeim sverðið sitt. Allir fá líka stjörnu um höfuðið. Eftir þetta fá allir eplabita og ef vel er að gáð má sjá litla stjörnu í miðju eplinu. Svo sannarlega töfrar á þessu degi. Í lok dagsins koma foreldrar og þá fara allir í hringleiki saman. Foreldrum og börnum er að lokum boðið uppá drekabrauð, grænmeti úr garðinum og kannski smá gotterí á fallega dekkðu borði.

Luktarhátíð

Luktarhátíðin er haldin á Marteinsmessu þann 11. nóvember og er tileinkuð heilögum Marteini. Boðskapur hátíðarinnar er gjafmildi. Börnin í leikskólanum baka smákökur sem þau setja í fallega búnað kórur og fara og gefa einum bekknum í skólanum. Ef þau eru heppin upplifa þau líka gjafmildi einhvers annars bekkis. Tákn luktarhátíðarinnar er birta og hvernig við getum tekið birtu sólarinnar með okkur inn í veturinn og látið hana umbreytast í innra ljós. Það er einmitt á þessum tíma sem sólin sendir okkur sína síðustu geisla í Seldal og birtist okkur ekki á ný fyrr en eftir 3 mánuði. Til að geta tekið á móti geislum sólarinnar búa börnin til hvert sitt ljósker, sem geta verið breytileg að gerð frá ári til árs. Undirbúningur hefst u.þ.b. fjórum vikum fyrir hátíðina, sungin eru lög og ævintýri sögð sem tengjast hátíðinni.

Jólabasar

Jólabasarinn er stór hátíð á Lækjarbotnum. Saman með skólanum er unnið að því að gera hinn myndarlegasta jólabasar. Vörur sem nemendur, foreldrar og starfsfólk er búið að vinna að dögum og vikum saman eru seldar. Tálgunar-, vef- kerta-, leir-, þæfingar-, seríu-, dúkku-, jurta- og smíðavinnuhópar eru bara hluti af öllum þeim hópum sem vinna saman í tímabilinu fram að basar. Á basarnum eru vörurnar svo seldar, tombólur haldnar, eldbakaðar pizzur og heimagerðar veitingar, veiðitjörn, smíðjur, barnakaffihús o.fl. o.fl. Starfsfólk og foreldrar leikskólans hafa venjulega séð um að dýfa bývaxkerti fyrir basarinn.

Aðventugarðurur

Hátíðleg stund með börnum leikskólans einhvern morguninn þegar aðventan nálgast. Gerður er spíral úr grenigreinum með stóru kertaljósi innst. Engill gefur hverju barni kerti sem hefur verið komið fyrir í epli, barnið gengur inn í spíralinn, kveikir á sínu ljósi og kemur því fyrir í spíralnum á leiðinni til baka. Á þennan hátt erum við minnt á ljós sem við þurfum nú í skammdeginu að geyma innra með okkur. Eplin eru táknið fyrir jörðina og þann ávöxt sem hún ber. Að ganga inn að miðju táknar að koma til sjálfs sín en að ganga út úr spíralnum er að koma til annarra. Smátt og smátt lýsist spíralinn upp og við fáum að upplifa að margt smátt gerir eitt stórt. Við athöfnina eru einnig spiluð og/eða sungin jólalög.

Jólaball

Jólaballið er hefðbundin fjölskylduhátíð haldin í leikskólanum síðasta dag fyrir jólafrí. Börnin sýna leikrit, einnig er sungið og dansað í kringum jólatré við undirleik lifandi tónlistar. Að lokum eru veitingar sem foreldrar koma með, gjarnan smákökur.

Þorrablót

Börn og starfsmenn blóta þorranum með því að allir á leikskólanum koma saman og borða hefðbundinn þorramat. Minni karla og kvenna er sungið, við syngjum um krumma og fleiri vetrarlög.

Sólarkaffi

Sólarkaffi er haldið í byrjun febrúar í tilefni þess að sólin er aftur komin niður í dalinn okkar. Öll börnin og starfsfólk bera gular sólarkórónur. Bakaðar eru vöflur og drukkinn appelsínusólarsafi. Nemendur úr 9.-10. bekk sýna leikrit um norðanvindinn og sólina. Að því loknu er sólartromman (söngur og dans sem tilheyrir þessari hátíð) sungin og dönsuð.

Öskudagur

Daginn fyrir Öskudaginn umbreyta starfsmenn leikskóla og foreldrar elstu barnanna leikskólanum í vetrarríki. Árlegt þema Öskudagsins í leikskólanum hefur hingað til verið Vetrarland. Í vikunum fram að hátíðinni hafa börnin í leikskólanum heyrt vetrarævintýri. Gjarnan söguna um skíðaferð Óla. Það er langt ævintýri og blandast inn í það mörg lög og leikir og því fleiri eftir því sem börnin hafa heyrt það lengur. Svo

Þegar kemur að Öskudeginum sjálfum geta allir verið með af mikilli innlifun. Mikil er gleði barnanna þegar þau koma á Öskudaginn sjálfan í umbreyttan leikskóla. Höll vetrarkonungsins er komin, skautasvell, skíðabrekkur, kannski hægt að fara í snjókast eða hitta með snjóboltum í mark (hvítar, þæfðar ullarkúlur). Elstu börnin hafa stærstu hlutverkin í leikritinu og þegar allir eru mættir byrjar sagan. Einn starfsmaður er sögumaður og öll börnin eru leikendur. Eftir því sem sagan heldur áfram færum við okkur um svæðið. Inn á milli syngjum við og förum í leiki. Er sögunni er lokið fáum við hressingu. Síðast var boðið upp á snjókorn (popp). Eftir bitann er frjáls leikur í Vetrarlandinu. Í hádeginu fáum við vetrarmat og allir fá klaka í vatnið sem borið er fram með matnum. Í síðdegisbitanum er að sjálfsgöngu borinn fram ís.

Páskaskemmtun

Foreldrum og systkinum er boðið á skemmtun þar sem leikskólabörnin sýna leikrit um litla rótarálfinn, vorlaukana og páskahérann, og syngja nokkur lög sem tengjast páskahátíðinni.

Hvítasunnuhátíð

Undirbúningur hefst tveimur vikum fyrir hvítasunnu, með því að börnin búa til hvert sína dúfu. Á þriðjudeginum eftir hvítasunnu eru bökuð dúfubrauð sem eru höfð í nesti þegar farið er í stutta ferð. Allir koma gjarnan hvítklæddir í leikskólann þennan dag.

Jónsmessuhátíð/ útskriftarhátíð

Börnin sem eru að ljúka veru sinni í leikskólanum bjóða foreldrum sínum á brúðuleikrit. Þau semja leikritið, eða notast við tilbúið leikrit, búa til brúðurnar og leikmuni í samstarfi við starfsfólk og leika svo á útskriftardaginn, föstudaginn fyrir jónsmessu. Eftir leikritið og litla athöfn, þar sem þau fá blómakransa og gjöf frá leikskólanum, er farið niður að eldstæði, kveikt bál, farið í hringdansa og leiki og léttur matur snæddur.

Afmæli

Varla er nokkur dagur eins merkilegur í huga barns og afmælisdagur þess. Leitast er við að hafa þennan dag eins eftirminnilegan og hátíðlegan og hægt er. Útbúið er sérstakt afmælissvæði. Regnbogasilki er breitt út á búkka bak við svæðið, barnið sest á fallega pullu og á borðinu fyrir framan það er "gull"platti með jafnmörgum kertum og aldur barnsins segir til um. Barnið fær að heyra afmælisævintýrið sitt. Ævintýrið er alltaf byggt á sama grunni en hefur mismunandi

áherslur þar sem gengið er út frá þeim einstakling sem nú á afmæli. Fyrst af öllu fær barnið gullkórónuna sína, en ekki fyrr en búið er að telja toppana á henni sem eiga að vera jafnmargir og árin. Barnið fer svo í afmælisskikkjuna og afmælissagan byrjar. Starfsfólk útbýr gjöf handa barninu. Ýmist er þrjónuð dúkka, dýr eða keyptur fallegur steinn, allt eftir aldri barnsins. Þessa gjöf fær barnið við hátíðlega athöfn þegar sögunni lýkur. Þá má afmælisbarnið lyfta silkislæðunum af gjöfinni á meðan við teljum árin og opna gjöfina sína. Allir fá að skoða gjöfina. Eftir það er afmælissöngurinn sunginn; „Lífið allt þér gangi í hag, þú sem átt afmæli í dag. Þetta er þitt lag.“ Kannski er farið í afmælisleikinn um drottninguna eða konunginn í höllinni. Dekkað er borð í leikskólanum og boðið upp á afmælisköku eða aðrar veitingar sem afmælisbarnið hefur komið með að heiman. Þennan dag er barnið kóngur eða drottning og í hávegum haft.

10 Kynning á leikskólanum

Heimasíðan er nú komin í gagnið en ennþá er verið að vinna í henni, þýða texta o.fl. Leikskólinn á í samskiptum við foreldra með öðrum leiðum. Kynning á leikskólanum hefur aðallega farið fram á opinni síðu á Facebook og svo í gegnum viðburði eins og jólabasarinn okkar, en hann er víðfrægur og mjög vel sóttur. Fyrirlestrar innlendra eða erlendra aðila, kennara, lækna eða annarra sem koma að uppeldisfræðinni með einhverjum hætti, eru haldnir reglulega. Eins er sameiginlegt opið hús árlega hjá Yl og Waldorfskólanum Lækjarbotnum.

11 Foreldrasamstarf

11.1 Stefna og áherslur

Við á Yl viljum vera í mjög góðum tengslum við foreldra barnanna sem í leikskólanum eru. Það að börnin eru ferjuð í rútu til og frá skóla setur óneitanlega strik í samskiptareikninginn en viljum við með öllum ráðum bæta það upp með öðrum leiðum. Á Yl eru þó samskipti við foreldra mikil miðað við víða annars staðar, bara á annan hátt og má þar m.a. nefna vinnuhelgarnar, foreldraþrífín og basarundirbúninginn. Aðalmarkmið foreldrasamstarfs okkar er að foreldrar séu öruggir, virkir, ánægðir og upplýstir.

11.2 Foreldraráð

Foreldraráð samanstendur af þremur foreldrum sem kosnir eru á fyrsta foreldrafundi haustannar. Ráðið sér um ýmis málefni, það heldur t.d. utan um uppákomur fyrir utan leikskóla. Þeir eru milliliðir milli foreldra og leikskóla, geta t.d. í því hlutverki hjálpað við að minna foreldra á það sem framundan er hjá leikskólanum. Hlutverk foreldraráðs er einnig að lesa og leggja mat á ársskýrslu leikskólans.

11.3 Fræðsla og upplýsingar til forráðamanna

Foreldrafundir og fræðsla

Foreldrafundir eru fjórir og er þeim dreift jafnt yfir árið.

Þar er foreldrum gefin innsýn í daglegt starf leikskólans og uppeldisfæðina. Tveir eða þrír fundanna innihalda eitthvað fræðilegt og/eða listrænt og einnig er foreldrum gefin innsýn í daglegt starf leikskólans og það sem framundan er. Einnig er áhersla lögð á að skapa góðar samræður milli starfsfólks og foreldra.

Einn eða tveir fundir eru fyrst og fremst fræðslukvöld, þó einnig séu opnar samræður í lok fundarins.

Foreldraviðtöl

Foreldraviðtöl eru með foreldrum allra barna í leikskólanum, og fara þau viðtöl fram tvisvar á ári. Í september eða október á haustönn og í janúar eða febrúar á vorönn.

Í þessum viðtölum er farið yfir eftirfarandi þætti:

- Líðan barnsins í leikskólanum
- Persónulegur þroski barnsins, m.a. mál- og hreyfiþroski.
- Félagslegur þroski og staða barnsins félagslega
- Tengsl við starfsfólkið
- Praktísk mál
- Fyrirspurnir eða athugasemdir frá foreldrum

Við gefum okkur góðan tíma í þessi samtöl, foreldrar fá 30. mínútna samtál. Þegar starfsfólk hefur farið yfir hvernig barnið er í leikskólanum er barnið rætt áfram. Við fáum tækifæri til að spyrja foreldra um hvernig sé heima, t.d. er svefn, næring og heimilisaðstæður oft rædd. Eins fá foreldrar nægan tíma til að spyrja, fá ráð eða koma með athugasemdir. Fyrir þau börn sem eru á síðasta ári í leikskólanum er skólaþroski þeirra ræddur og hvort hann sé nægilegur til að barnið sé tilbúið til að takast á við skólagönguna. Önnur viðtöl fara fram eftir þörfum og geta ýmist verið að frumkvæði leikskólakennara eða foreldra.

Fyrir utan þessu föstu þætti er foreldrum reglulega boðið að koma og sækja börnin í leikskólann í stað þess að rútan komi og saki þau. Þá er gjarnan boðið upp á eitthvað gott með kaffinu og allir ná að spjalla saman. Eins er alltaf óformlegt spjall á vinnuhelgum. Ef eitthvað hefur verið með einstök börn geta komið tímabil þar sem starfsfólk er í daglegu eða vikulegu símasambandi við foreldra. Foreldrar eru einnig duglegir að senda okkur smáskilaboð á messenger eða sms. Þeim er einnig velkomið að hringja í okkur utan vinnutíma þó það gerist sjaldan.

Heimsóknir

Ný börn eru heimsótt þegar u.þ.b. 4 mánuði eru liðnir af skólaárinu og hefur þetta reynst mjög vel.

Tilgangur og markmið heimsóknarinnar er að:

- styrkja tengsl heimilis og leikskólans
- styrkja tengsl barnsins og leikskólakennarans
- leikskólakennarinn öðlist aukna hluttekt í tilveru barnsins
- gleðja barnið

Símatími

Símatímar eru tveir. Fyrsti símatíminn er á milli kl. 8:00 - 8:30. sem er á meðan við undirbúum okkur fyrir daginn og skerum bita. Ekki er talað í símann á meðan unnið er með börnunum. Seinni símatíminn er milli kl. 13:00 - 13:30. Þá er einn starfsmaður inni hjá sofandi börnum að undirbúa eftirmiðdagsbitann og getur sinnt símanum.

Kynningarrit og fréttabréf

Þegar nýtt barn byrjar í leikskólanum fá foreldrar upplýsingar sendar í pósti þar sem komið er inn á hagnýta hluti sem tengjast hversdeginum svo sem veikindi, klæðnað o.s.frv.

Í upphafi annar fá foreldrar dagskrá annarinnar, þríflista og símalista sem við hvetjum foreldra til að geyma á góðum stað. Eins eru þessar sömu upplýsingar aðgengilegar á lokuðu fésbókarsíðu leikskólans. Sendur er út vikulegur eða hálfsmánaðarlegur, netpóstur til foreldra þar sem greint er frá lífi og starfi leikskólans auk annarra tilkynninga.

11.4 Þátttaka forráðamanna í leikskólastarfi

Þátttaka foreldra í starfi leikskólans hefur verið eftirfarandi:

Helgarþrif

Hver fjölskylda á að meðaltali tvær helgar á önn þar sem þau sjá um þrif á leikskólanum. Er þetta hugsað sem þáttur í því að efla tengsl leikskóla og heimilis. Því það gerist eitthvað við það að allir, foreldrar, börn og starfsfólk, beri leikskólann saman á þennan hátt. Börnin njóta þess að koma ein í leikskólann með foreldrum sínum og geta sýnt þeim hann. Þau hafa gott af því að læra að þrifa hann vel eða upplifa það óbeint við leik í rólegheitum á meðan foreldrarnir þrifa.

Vinnuhelgi

Tvær helgar á ári hittast allir, foreldrar staðarins ásamt börnum og starfsfólki. Þær helgar eru notaðar til ýmissa hagnýtra hluta svo sem að dytta að húsinu og nánasta umhverfi þess. Er það hluti af okkar uppeldisfræði að gefa börnunum tækifæri til að

sjá og vera með fullorðnu fólki sem er að fást við hin ýmsu verk af áhuga og natni. Þetta hjálpar börnunum að tengjast umhverfinu og bera virðingu fyrir því.

Jólabasar

Mikill undirbúningur og vinna liggur að baki jólabasarsins. Komið er upp basarundirbúningsnefnd sem samanstendur af foreldrum og starfsfólki. Hlutverk nefndarinnar er að skipuleggja basarinn. Haldnir eru vinnudagar um helgar þar sem börn, starfsfólk og foreldrar framleiða hluti fyrir basarinn. Einnig eru haldin basarundirbúningskvöld fyrir starfsfólk og foreldra. Sjálfa basarhelgina leggjast allir á eitt; húsnæði leikskólans og skólans er breytt í kaffihús og handverksmarkað og þar eru upptökur og skemmtanir fyrir börnin. Þetta er dagur sem börnin bíða eftir með mikilli eftirvæntingu.

Hátíðir

Foreldrum er boðið að koma á eftirfarandi hátíðir: Mikjálsmessuhátíð, jólatréskemmtun, páskahátíð og sumarhátíð.

11.5 Foreldrafélag

Foreldraráð leikskólans er einnig foreldrafélagið okkar. Vegna smæðar okkar kom þetta vel út svona.

12 Starfsmenn

12.1 Starfsmannastefna

Kjörorð starfsmannastefnu Yls eru: Samvinna, jákvæðni/kærleikur, hlustun, heiðarleiki, fyrirgefning og síðast en ekki síst hómur.

Markmið okkar:

- Að gagnkvæm virðing og traust sé rauður þráður í öllum samskiptum meðal starfsmanna Yls.
- Að gleði, jákvæðni og skapandi hugsunarháttur sé ríkjandi í öllum samskiptum.
- Að allir upplifi sig sem hluta af hópnum.
- Að allir hafi hlutverk, séu jafn virkir og fái að njóta hæfileika sinna.
- Að samvinna sé sjálfsagður þáttur í daglegu starfi.
- Að starfsfólk sýni sveigjanleika og skilning í starfi og samskiptum.
- Að á Yl ríki lýðræðislegt andrúmsloft þar sem allir geti komið sínum skoðunum á framfæri.
- Að allt starfsfólk líti á það sem sitt hlutverk að miðla af þekkingu sinni og reynslu sem hann hefur öðlast í starfi með leikskólabörnum.

- Að starfsfólk gagnrýni á uppbyggilegan hátt og kunni að taka gagnrýni með opnum huga.
- Að starfsfólk efli með sér hugrekki til að tala við rétta aðila. Að starfsfólk ætíð tali við samstarfsfólk sitt en ekki um það.
- Að starfsfólk reyni eftir fremsta megni að fyrirgefa samstarfsaðilum sínum verði þeim á og vilji vinna með málin.
- Að starfsfólk skilji mikilvægi þess að hrósa þegar við á.

12.2 Áherslur í samstarfi

Sjá **12.1**

12.3 Samsetning starfsmannahópsins

Við leikskólann starfa þrír starfsmenn í 100% starfi við stjórnunar- og skipulagsstörf ásamt vinnu á gólfi, einn starfsmaður á gólfi í 100% stöðu og einn í 60% stöðu. Eins eru tveir starfmenn í 20% stöðu, gjaldkeri og eldhússtarfsmaður.

13 Samstarf við grunnskóla

Náið samstarf er milli leikskólans og Waldorfskólans í Lækjarbotnum. Þegar sótt er um leikskólapláss fyrir barn leggjum við áherslu á að foreldrar kynni sér jafnframt það starf sem fram fer í Waldorfskólanum. Ýmsar hátíðir og uppákomur eru sameiginlegar hjá leikskólanum og skólanum. Með þessari nálægð höfum við séð og upplifað hversu mikil gleði og eftirvænting skapast hjá þeim börnum sem eiga að byrja í skólanum, eftir að hafa fengið tækifæri til að sjá og upplifa skólabörnin í leik og starfi. Skólabörnin eru félagar þeirra sem þau þekkja orðið vel og milli þeirra hefur skapast vinátta og traust. Þau börn sem eru á útskriftarári í leikskólanum heimsækja fyrsta bekk grunnskólans.

Þar sem samkensla er í Waldorfskólanum í Lækjarbotnum sameinast útskriftarhópur Yls annað hvert ár 2. bekk Waldorfskólans í Lækjarbotnum, fari börnin þangað í skóla. Við leggjum því mikið upp úr góðum tengslum milli leikskóla og skólans hér á Lækjarbotnum. Þetta eru litlir skólar og leikskólinn deilir húsnæði með fjórum yngstu bekkjum skólans. Börnin í yngstu bekkjunum koma oft og leika á leiksvæði leikskólans og eru þar hjartanlega velkomin. Þessi nálægð er mjög notaleg og eykur á systkinabraginn sem ríkir hér í Lækjarbotnum. Skólabörnin vita að þau eru gestir og ergjast t.d. ekki þó leikskólabörnin eyðileggi kastalana sem þau byggja í sandkassanum. En það er afskaplega gefandi fyrir leikskólabörnin að hafa þessar stóru fyrirmyndir (og er að sjálfsögðu uppálagt að skemma aldrei neitt!). Þau bera mikla virðingu fyrir eldri börnunum og skólabörnin njóta þess. Fyrir utan þessa skörun er skipulögð samvinna milli leikskólans og 1. bekkjar í skólanum frá maí mánuði, annað hvert ár, eftirfarandi:

- Á þriðjudögum kemur 1. bekkur í heimsókn, bakar með okkur og leikur með okkur í frjálsa leiknum.
- Á miðvikudögum getur skólahópur leikskólans fengið að fara með starfsmanni í heimsókn með yfir í 1. bekk og tálga kl. 10:30 - 11:10.
- Á miðvikudegi fyrir Mikjálsmessu bjóðum við 1. bekk að koma og heyra brauðævintýrið með okkur strax um morguninn. Eftir það bökuðum við brauðin saman.
- Þegar mikið stendur til, t.d. verið að æfa leikrit fyrir sýningar eða annað bjóðum við 1. bekk í heimsókn til okkar á þrúfusýningu og öfugt.

Það ár þegar skólahópurinn er ekki að sameinast 2. bekk skólans eru samskiptin aðeins öðruvísi, þá býður leikskólinn 1. og 2. bekk á sýningar inn á milli, einstaka sinnum bökkum við saman og hittumst úti við, en meiri samvinna er þegar börnin eru að fara í sama bekk. Reglulega eru þó fletir á mögulegu sameiginlegu samstarfi skoðaðir á fagfundum okkar með kennurum 1. bekkjar, en þeir eru haldnir reglulega og eftir þörfum. Á þessum fundum koma oft upp eitthver tilfallandi verkefni þar sem ákveðið er að vinna að saman með yngsta bekknum og leikskólanum. Hvort sem skólahópur leikskólans muni sameinast þessum tiltekna bekk eða ekki.

14 Samstarf við aðra

Leik- og grunnskólinn eru í nánú samstarfi við ýmsa erlenda aðila. Má þar helst nefna Angelika Jaschke og Irmgard Sodenkamp, báðar frá Þýskalandi, þær koma hingað árlega og dvelja lengri tíma í senn. Einng er leitast við að hafa samstarf við mannspekilaækni sem að gert er ráðfyrir að komi í heimsóknir jafnvel nokrum sinnum á ári.

Leik- og grunnskólinn eru í samstarfi við Skaftholt, Bændur í bænum, Brauðhúsið Waldorfskólana Sólstafi og Sólheima sem felst aðallega í heimsóknum, fræðslu, matainnkaupum og samskiptum utan vinnu eins og skemmtunum margskonar.

Leikskólinn er í samstarfi við Ásgarð, varðandi viðhald á leikföngum og í tengslum við basarvinnu.

15 Mat og matsaðferðir

15.1 Börn

Matsaðferðir sem við notumst við á Yl eru eftirfarandi:

- Starfsmannafundir
- Barnaathugun
- Endurmat eftir hátíðir
- Foreldraviðtöl
- Foreldrafundir
- Mat á starfsemi leikskólans, gert í upphafi vorannar
- Lestur á fræðum Rudolf Steiners

Á starfsmannafundum er allt innra starf í stöðugri skoðun. Yfir vikuna skráum við hjá okkur punkta í litla bók í leikskólanum ef eitthvað kemur upp sem við viljum ræða, hvort sem það snýr að verkefnum, börnunum eða öðru. Leikskólastjórinn tekur þessa punkta saman degi fyrir fund, áætla grófa tímaáætlun og útbýr fundardagskrá sem

send er öllum starfsmönnum. Á fundinum sjálfum skrifar ritari niður fundargerð og tímavörður hefur augun á tímanum sem tileiknaður er í ákveðið umræðuefni. Barnaathugun fer þannig fram að starfsmenn taka fyrir eitt barn í einu. Í heila viku er fylgst mjög vel með þessu barni. Það er skoðað á fullkomlega óhlutdrægan hátt en af mikilli innlifun og áhuga. Líkami barnsins er skoðaður, dæmi: Hvernig eru augun í þessu barni? Eru þau stór, lítil, skásett, kringlött? Hálflukt eða opin? Hvernig er útgeislunin: áköf, dauf, mild? Horfir barnið beint á fólk eða til hliðar?...o.s.frv. Eftir að hafa skoðað allt barnið á þennan hátt, algjörlega án skoðana eða dóms, einungis með opnum, hlutlausum hætti, er hreyfing barnsins skoðuð. Svo eru samskipti barnsins við önnur börn og fullorðna auk annarrar hegðunar líka skoðuð. Afskaplega mikilvægt er að vera allan tímann algjörlega laus við að fella hverskyns dóma, sympatíska eða ósympatíska. Þessi aðferðafræði mannspekinnar virkar afskaplega vel til að byrja að skilja einstaklinginn sem við höfum í höndunum á opinn hátt. Einnig finnur barnið á ómeðvitaðan hátt löngun okkar til að skilja það fyllilega og þessi aðferð er einstaklega árangursrík. Stundum hafa erfið hegðunarmynstur hreinlega horfið á meðan starfsfólkið fylgdist með barninu og var ekki einu sinni búíð að tala saman um niðurstöðurnar. En það er þó alltaf gert. Á starfsmannafundi eyðum við tíma í það barn sem var tekið fyrir í barnaathuguninni þá vikuna og ræðum það. Hverju tókum við eftir? Var eitthvað sem allir sáu greinilega? Er eitthvað við þetta barn sem við þurfum að mæta betur? Hvernig ætlum við að gera það?

Við ræðum um hverja einustu hátíð sem haldin er á fyrsta starfsmannafundi eftir hátíðina. Litið er tilbaka og skoðað hvað gekk vel og hvað mætti betur fara og skráum það niður. Þetta plagg er svo skoðað þegar hátíðin er undirbúin árið eftir.

Við viljum vera í góðum tengslum við foreldrana í leikskólanum. Oftar en ekki hringjum við í þá til að heyra aðeins í þeim og alltaf sé eitthvað í gangi hjá barninu sem við viljum heyra meira um. Foreldrum er alltaf velkomið að hringja í okkur utan vinnutíma. Það gerist þó sjaldan.

Við það að lesa mannspeki Steiners er alltaf ákveðin endurmenntun í gangi og við hana vakna alltaf nýjar spurningar og vangaveltur um hvort við séum að gera hlutina eins vel og hægt er. Starfsfólkið les viku- og dagavers á morgnanna auk þess að spjalla aðeins saman, t.d. um gærdaginn eða daginn sem er að byrja, til að vera alveg tilbúin þegar börnin koma. Á starfsmannafundum er einnig tekið fyrir eitthvað málefni og lesið saman. Mislengi eftir hvað tími er fyrir.

15.2 Sérkennsla

Í námskrá leikskólans er lögð áhersla á að hvert einstakt barn fái að þroska með sér sín sérkenni í félagslegu samneyti. Leitast er við að taka mið af hverju barni fyrir sig og skapa þær aðstæður að barninu líði vel hvort sem er í athöfnum sem stjórnað er

af þeim fullorðnu eða í leik barnanna. Skapað er svigrúm í deginum til að geta mætt sérþörfum einstakra barna ef þannig ber undir. Starfsmenn leggja áherslu á góð samskipti og uppbyggilega samvinnu milli heimilis og leikskóla. Í starfi leikskólans er ríkuleg og markviss áhersla lögð á hreyfingar, bæði fín- og grófhreyfingar, málörvun og félagsþroska barnanna. Ef talin er þörf á sérfræðingi, svo sem talmeinafræðing, sálfræðing eða aðra, eru viðeigandi ráðstafanir gerðar og viðkomandi boðaður í heimsókn eða annað sem hentar.

15.3 Starfsfólk

Við leggjum mikla áherslu á að hver einstaklingur í starfsmannahópnum fái að njóta sín sem best og sé virkur þátttakandi í starfinu. Mikilvægt er að í fyrirrúmi séu opin og góð samskipti milli fólks og að eining ríki um ákvarðanir sem teknar eru. Áhersla er lögð á opin, heiðarleg og jákvæð samskipti. Er eitthvað er að trufla okkur þá er talað um það.

Á starfsmannafundum tölum við reglulega saman um líðan okkar í starfi, álag eða annað sem á okkur liggur tengt vinnunni. Eins má alltaf biðja um samtal við leikskólastjóra eða starfsmannavernd. Leikskólastjóri er með starfsmannaviðtöl einu sinni á önn, í september og febrúar. Í þeim er farið yfir líðan starfsfólks og punkta frá þeim og leikskólastjóra. Einnig er rætt um ef eitthvað má betur fara.

Á sameiginlegum fundum starfsfólks leikskólans er hið innra starf skipulagt, verkefnum útdeilt og litið til baka á viðburði o.fl. Á þessum fundum hafa allir möguleika á að koma með hugmyndir og útfærslumöguleika þeirra í starfi með börnunum og/eða aðrar hugmyndir varðandi starfið í heild sinni.

Nýir starfsmenn fá mánaðar aðlögunartíma þar sem þeim er gefið tækifæri á því að aðlagast skólanum og starfinu og einnig fá nýjir starfsmenn handleiðslu reyndari starfsmans. Ekki er lagt upp með að nýjir starfsmenn stjórni söng, hringleik eða ævintýrastund fyrsta mánuðinn.

Ef upp koma erfiðleikar í samstarfi, sem ekki er hægt að leysa innanhúss, er talað við Kópavogsbæ og sálfræðingur fenginn í málið.

15.4 Forráðamenn

Foreldrakönnun er gerð annað hvert ár. (Sjá að auki 11.3).

16 Öryggismál

Eldvarnaræfingar eru haldnar í skólunum reglulega.

Starfsmenn Waldorfleikskólans Yls og Waldorfsskólans í Lækjarbotnum eru samábyrgir fyrir þeirri starfsemi sem hér fer fram.

Skyndihjálparnámskeið er haldið á tveggja ára fresti.

Skipuð er nefnd sem sér um öryggismál, hana skipa starfsfólk leikskólans, skólans og foreldrar. Hlutverk þeirra nefndar er að sjá til að öryggis sé gætt hvívetna og að vinna að úrbótum þar sem þeirra er ábótavant.

17 Öryggisnefnd

Öryggisnefnd hittist að lágmarki einu sinni á ári. Öryggisnefndin:

- sér um gerð handbókar skólans/leikskólans vegna öryggismála; Vörn gegn vá. Sér um uppfærslu á henni árlega og endurnýjun handbókar á 5 ára fresti.
- heldur utan um neyðarbúnað skólans/leikskólans og árlegt viðhald hans.
- skipuleggur og heldur utan um árlega æfingu að hausti vegna rýmingar húsnæðis og rútu.
- skipuleggur slysavarnarnámskeið fyrir starfsmenn sem haldið er að lágmarki annað hvert ár. Það er skyldumæting fyrir starfsmenn á námskeiðið.
- kemur með tillögur að og skipuleggur slysavarnanámskeið fyrir nemendur eins og starfsmannaráð ákveður hverju sinni.
- fjallar um og gerir áætlun ef nýja vá ber að höndum.
- fjallar um áhættumat í vinnuvernd sem gert er árlega.
- lítur á slysaskráningu hjá leikskóla og skóla, fer yfir og gerir tillögur til úrbóta.
- heldur utan um niðurstöður frá eftirlitum (slökkvilið, heilbrigðiseftirlit og vinnueftirlit), kynnir fyrir starfsmannaráði og sér til þess að gengið sé eftir úrbótum í samráði við húsanefnd.

18 Áfallaráð

Í áfallaráði situr allt starfsfólk Yls. Ef áföll verða er notast við áætlun um viðbrögð við áföllum sem er sameiginleg með skólanum.

Efnisyfirlit - Mat á skólastarfi, starfsáætlun síðasta starfsárs

1 Skólastarfið svo sem þema og áhersluþættir

2 Barnasáttmáli

3 Heimsmarkmið

4 Námsgvið

5 Mat og matsaðferðir

6 Börn

7 Sérkennsla

8 Mat forráðamanna

9 Samsetning starfsmannahópsins

10 Mat starfsmanna

11 Þróunar- og nýbreytnistarf

12 Skipulagsdagar

13 Endur- og símenntun

14 Fundir

15 Samstarf

16 Þátttaka í rannsóknum

17 Nemar

18 Viðhald

19 Öryggismál

1 Skólastarfið

Innra starf leiskólans hélst nokkuð vel þetta árið. Þó hafði Covid-19 ennþá áhrif á skólastarfið eins og víða annarsstaðar. Sem betur fer þurftum við aldrei að loka, en áhrifanna gætti einna helst í því hve sjaldan við sáum foreldrana. Sem var leiðinlegt. Hingað koma langflest barnanna í rútu og við söknuðum þess að geta boðið foreldrum á hátíðir og aðra viðburði hjá okkur. Sem betur fer tókst þó að bjóða foreldrum á útskriftarhátíðina hjá skólahópnum/sumarhátíðina okkar og eins síðasta daginn í leiskólanum fyrir lokun. Þá komu foreldrarnir líka og nutu veitinga úti í góða veðrinu og tóku svo heim listaverk barnanna, blóm sem þau höfðu sáð o.fl. Það voru góðar stundir.

2 Barnasáttmáli

Engar sérstakar áherslu voru á barnasáttmálann á síðasta leiskólaári, nema hvað varðar almenn viðhorf, sjá **3 Barnasáttmáli**.

3 Heimsmarkmið

Sjá **4 Heimsmarkmið**.

4 Námssvið

Í síðustu ársskýrslu settum við fram umbótaáætlun fyrir leiskólaárið sem er nú liðið. (Sjá **11 Þróunar- og nýbreytnistarf**)

5 Mat og matsaðferðir

Símat fór fram á vikulegum starfsmannafundum á leiskólanum. Þá er m.a. litið til baka á vikuna; Hvernig var? Eru einhver börn sem við þurfum að fylgjast sérstaklega með? Kom eitthvað upp á sem þarf að ræða? Þurfum við að breyta einhverju? o.s.frv. Eins er litið til baka á yfirstaðnar hátíðir, vinnudaga, foreldrafundi, basarundirbúning eða aðra viðburði. Þá eru viðburðirnir ræddir og skráðir punktar fyrir næsta skipti, hvort við viljum breyta einhverju eða laga. Eins hvað var gott og við viljum halda áfram með.

Fundir með skólanum voru einu sinni í mánuði síðasta skólaár í stað leiskólafundar.

Á síðasta leiskólaári var ákveðið að halda áfram að leggja frekar áherslu á að styrkja innra starf leiskólans og þróun hans í stað nýbreytni. Varðandi framkvæmd þessara markmiða sjá **11 Þróunar- og nýbreytnistarf**.

6 Börn

Á Yl er pláss fyrir tuttugu börn, á síðasta ári voru 11 börn á eldri deildinni og 9 á þeirri yngri. Börnin fara yfir á eldri deild við c.a. 3 ára aldur, eða um leið og það er tilbúið. Á eldri deildinni eru börn saman frá 3 til 6 ára. Yngri deildin er ung barnadeild, þar eru þau 2ja til 3 ára gömul. Öll börnin eru í leikskólanum frá kl. 8 - 15:30.

Á Yl voru þrjú tékknesk börn. Í tveimur tilvikum eru báðir foreldrar tékkneskir, en í einu er faðirinn frá Moldavíu. Við vorum með eitt þýskumælandi barn, móðir þess er einstæð.

7 Sérkennsla

Sjá **15.2 Sérkennsla**

Starfsárið 2020-2021 hefur ekkert barn verið í sérkennslu. Þó eigum við það til að leyfa einu og einu eldra barni að fylgja hrynjanda yngri barnanna, finnum við að þess er þörf. Börnin hafa mismunandi dagsform eins og aðrir og gott er að geta tekið svona ákvarðanir spontant í deginum til að mæta þörfum barnanna sem best. Eins veljum við stundum nokkur börn úr til að gera sérstök verkefni með kennara þegar við finnum að það er þörf á því. Barnaathugin okkar er gott tæki að hafa til að skoða ólíkar þarfir barnanna.

Leikskólastjóri ætlaði sér á þessu ári að kynna sér betur þá þjónustu sem er í boði hjá Kópavogsbæ, t.d. til að meta hvort við á Yl getum gert betur í sérkennslumálum. Það tókst. Fékk hann símafund með Ásdísi Emilíu Gunnlaugsdóttur í nóvember 2020. Í kjölfarið hafði leikskólastjóri sambandi við Margréti Samúelsdóttur talmeinafræðing og mun hún heimsækja okkur nú í september, á þessu skólaári, bæði til að fylgjast með tvítyngdu börnunum okkar og eins til að taka eitt barn í málproskapróf.

8 Mat forráðamanna

Engin foreldrakönnun var gerð í ár.

9 Samsetning starfsmannahópsins

Starfsmenn leikskólans Yls eru fimm. Leikskólastjóri er í 100% starfi (70% á gólfi, 30% við önnur störf), tveir deildarstjórar í 100% starfi, leiðbeinandi í 100% starfi og leiðbeinandi í 60% starfi. Starfsmenn í eldhúsi 20%. (Sjá **12.3 Samsetning starfsmannahópsins**).

10 Mat starfsmanna

Engin formleg könnun hefur farið fram í ár á líðan starfsfólks eða mat starfsmanna á leikskólastarfinu. (Sjá að öðru leyti **15.3 Starfsfólk**).

11 Þróunar- og nýbreytnistarf

Á síðasta leikskólaári var ákveðið að halda áfram að leggja frekar áherslu á að styrkja innra starf leikskólans og þróun hans í stað nýbreytni. Varðandi framkvæmd þessara markmiða sjá **5 Mat og matsaðferðir**.

Samstarf og vinnuálag:

Samin voru í fyrra ný kjörorð og lögð mikil áhersla á góða samvinnu. Áherslan var lögð á fagleg og heiðarleg samskipti. Notast á við þriggja daga regluna; að ganga aldrei lengur en þrjá daga með pirring eða annað í garð samstarfsaðila án þess að tala við hann. Mikil áhersla lögð á hugrekki, hlustun og kærleika í samskiptum. Talað var um þetta á fundum og í haust voru samtaltímar hvers starfsmanns við leikskólastjóra. Eins er alltaf hægt að leita til starfsmannaverndar sem er nefnd sem sinnir bæði leikskólanum Yl og Waldorfskólanum Lækjarbotnum.

Við ætluðum að halda áfram að sinna góðum anda vinnustaðarins og útfrá reglunum hér að ofan. Ætlunin var að vera duglegar að hittast eftir vinnu, fara t.d. upp í sumarbústað saman o.fl. Minna varð úr slíku en áætlað var. Þó fórum við saman út að borða tvisvar og fórum í sjósund saman o.fl. Við lentum aftur í því að tveir starfsmenn áttu erfitt með að vinna saman, þrátt fyrir stór plön og væntingar um góða samvinnu. Í raun náðum við ekki að klára að vinna með þetta mál því um leið og við byrjuðum að taka á málunum hætti annar aðilinn snögglega. Henni bauðst draumavinnan sín og við ákváðum að leyfa viðkomandi að hætta strax. Við fengum strax afleysingu en sá aðili hefur áður verið okkur innan handar og leyst af. Börnin þekkja hann svo það var mikill lúxus að fá hann. Við sáum það skýrt í vetur hversu mikilvægt það er að halda góðum vinnumóral hér því við erum svo fáar og vinnum svo náið. Eins er afskaplega mikilvægt að fá hingað fólk sem elskar og vill vinna með börnum og þolir álagið sem fylgir þessari vinnu. Það eru ekki allir sem geta það.

Álagið á okkur var ennþá mikið í vetur, þó betra en árið áður. Það skrifast að hluta til á þessa samvinnuörðugleika. Eins skal ekki horfið fram hjá því að faraldurinn sem hér ríkir hefur haft neikvæð áhrif á almenna líðan í samfélaginu og þá auðvitað hér líka. Jafnvel þótt Covid-19 hefði ekki bein áhrif á vinnuálagið nema hvað kom að þrifunum. Könnunin sem átti að gera um vinnuálag starfsfólks þetta árið var ekki gerð, því miður. En það er aftur á dagskrá fyrir þetta skólaár. Það er mikilvægt fyrir

okkur að komast að því hverju við getum breytt til að létta á. Þrátt fyrir skort á könnuninni þá erum við mjög meðvitaðar um að hér getur verið álag og stöðugt að vinna með að minnka það - án þess að skerða metnaðinn fyrir því góða starfi sem við viljum vinna.

Skrifinska, aðstaða og leikföng:

Í vetur hafði leikskólastjóri einn dag á viku frá gólfinu. Þó gekk það ekki alltaf upp þegar upp komu veikindi eða annað. Verkefni sem unnust voru aðallega samskipti við foreldra, svo sem símtöl og vikupóstar auk undirbúnings starfsmannafundanna og bréfasvörun. Önnur verkefni eins og heimasíðan og betrubætt öryggisáætlun fengu minni athygli. Þau markmið hafa ekki náðst enn. Þó tókum við okkur á í að kynna okkur betur sérkennsluúrræði og fáum við talmeinafræðing í heimsókn til okkar nú á haustönninni.

Á árinu náðist að koma litla eldhúsinu/vinnuaðstöðunni okkar í gagnið. Nú er þetta hin snotrasta aðstaða og við elskum að hita okkur kaffi þarna og undirbúa bita barnanna. Gögnin okkar eru komin á sinn stað, þó enn eigi eftir að halda áfram sorteringu og tiltekt. **Uppfært:** Leki kom AFTUR upp nú í september. Málið er í ferli sjá [18 Viðhald](#)

Varðandi leikföng fyrir leikskólann þá höfum við verið duglegar að sauma poka fyrir fatahengið og nokkrar nýjar, þæfðar kórónur hafa litið dagsins ljós. Eins höfum við haldið áfram að laga aðstöðuna í leikskólanum, hengt upp snaga, sem ein okkar tálgaði og litaði, undir leikskikkjur barnanna, festu upp hillur o.þ.h.

Kynningarstarf:

Því miður náðust ekki þessi markmið í vetur, nema þá helst að við höfum sinnt opnu fésbókarsíðunni. Heimasíðan, skyggusýningin, fyrirlestur og stuttmynd um leikskólann heldur áfram að vera markmið hjá okkur, þó sennilega þurfi að róa sig aðeins og hafa eitt markmið í einu. Heimasíðan verður númer eitt í ár.

Ævintýri, hringleiki og söngvar:

Við höfum haldið áfram að þýða og staðfæra efni svo þetta markmið tókst.

Samskipti við foreldra:

Beinum samskiptum við foreldra fjölgaði nú ekki á árinu þar sem hittingar urðu mjög takmarkaðir vegna faraldursins sem hér geysar. Hinsvegar höfum við regluleg og góð samskipti við foreldra í síma og á Messenger/netpósti.

Vikuleg verkefni og verkefni tengt hátíðum:

Við ætluðum okkur að fylgja því eftir hvort við værum duglegar að undirbúa og líta til baka á hátíðir. Það takmark tókst. Við sáum að við erum að mestu leyti að ná þessu. Þó eru hátíðir sem verða verst úti þegar kemur að eftirámati. Lúsíuhátíðin, aðventugarður og jólaballið eru dæmi um hátíðir sem ekki alltaf næst að líta til baka á. Ástæðan er, að okkar mati, álagið sem er á þessum árstíma. Það er í mörg horn að líta og lítill tími til að vinna plagg þar sem litið er til baka á hátíðina. Sem er synd því það má læra svo margt af þessu bliki aftur í tímann sem ná nýta sér fyrir sömu hátíð að ári.

Áætlun um viðbrögð við áföllum:

Ekki náðist að klára að yfirfara þessa áætlun á árinu. Ástæðan er einfaldlega sú leikskólastjóri hefur einfaldlega ekki nægilegan tíma á skrifstofunni til að sinna öllu því sem hann þyrfti að gera. Þessi áætlun verður því aftur á dagskránni fyrir þetta skólaár.

12 Skipulagsdagar

Skipulagsdagarnir okkar voru sem hér segir:

Mánudaginn 26. október 2020

Mánudaginn 16. nóvember 2020

Mánudaginn 4. janúar 2021

Þriðjudaginn 6. apríl 2021

Að auki verður einn sameiginlegur starfsdagur með skólanum. Enn á eftir að ákveða daginn og umfjöllunarefnið.

Mánudaginn 26. október var farið í að taka til í gögnum fyrir eldhúsið okkar. Eins lásum við saman kafla úr bókinni *Beyond the Rainbow Bridge - Nurturing our children from birth to seven*, eftir Barböru J. Patterson og Pamelu Bradley.

Þann 16. nóvember voru starfsmenn í fríi. Mikil skipulags- og undirbúningsvinna hafði farið fram í vikunum fram að jólabasar, m.a. tvö kertakvöld með foreldrum. Þrátt fyrir að basarinn hefði verið á netinu í ár var vinnan samt nokkur.

Mánudaginn 4. janúar fór í skipulag næstu vikna á eftir. Foreldrafundur ræddur. Ekki var þó tekið til í geymslurými leikskólans í skemmunni eins og áætlað var.

Þann 6. apríl var fundað og innra starfið skipulagt fram í tímann. Geymslan var heldur ekki tekin hér.

13 Endur- og símenntun

Lítið fór fyrir endur- og símenntun á árinu nema því sem við lásam saman.

14 Fundir

Einu sinni í viku fundaði allur leikskólinn saman frá 16 - 18:00/18:30. Þá fundatíma sem leikskólinn hefur útaf fyrir sig er unnið með barnaathugun, uppeldisfræðin lesin, innra starf leikskólans skipulagt og unnið með endurmat. Ætlunin var að tala líka reglulega um eigin líðan í vinnunni og skoða hvort álag sé of mikið og hvort og hvernig væri hægt að breyta og bæta starfsumhverfið öllum til hagsbóta. Það var þó ekki gert nægilega oft eða var greinilega ekki að virka alveg sem skyldi - sjá **11 Þróunar- og nýbreytnistarf, Samstarf og vinnuálag:**

Einn fundur í mánuði var sameiginlegur með leikskóla og skóla, sem Ingibjörg og Edda sóttu. Á sameiginlegum fundum er tekið á málum sem snerta starfsemina í heild sinni auk samlesturs og listrænnar iðkunnar.

Leikskólastjóri skipulagði fundardagskrá sameiginlegu fundanna í sameiningu með fundanefnd Waldorfskólans.

Stuttir nefndarfundir voru líka haldnir á undan sameiginlega fundinum með skólanum. Deildarstjórar leikskólans, Edda og Ingibjörg, voru í sitt hvorri nefndinni: Annars vegar Menningarnefnd, sem sér m.a. um jólabasarinn og hins vegar Oikos, sem sér t.d. um húsnæðið, öryggismál o.fl.

Auk fastra funda á fimmtudögum var fundað í minni hópum í tengslum við hin ýmsu ábyrgðarsvið sem starfsfólk tekur að sér, t.d. geta starfsmenn eldri deildar ákveðið að hittast og ræða málin. Þessir hópar ákváðu saman hve oft og hvenær hentaði að hittast.

15 Samstarf

Lítið var um samstarf við aðra á árinu. Að öðru leyti sjá **14 Samstarf við aðra.**

16 Þátttaka í rannsóknum

Engin í ár.

17 Nemar

Engir nemar voru hjá okkur í ár.

18 Viðhald

Viðhald á leikskólanum og umhverfi hans er annars vegar í höndum Kópavogsbæjar og hins vegar foreldra og kennara. Einu sinni á önn er vinnudagur Yls og á þeim dögum mæta foreldrar leikskólans þeirra og sinna því viðhaldi sem þarf hverju sinni. Eins eru búnir til nýjir hlutir og/eða aðstaða fyrir börnin.

Á vinnudegi vorannar voru lagðir gólflistar á gangi leikskólans, en síðast þegar var málað þar voru gamlir gúmmílistar rifnir af. Tvær mublur voru málaðar, stórt hláss af rauðamöl bætt í grænmetisgarðinn okkar, brú byggð yfir sandkassann okkar, leikkofinn á leiksvæðinu

lagfærður og tröppurnar upp í hann bættar, ein rólán þarfnaðist lagfæringar, festing á dótakassanum úti var löguð og við byrjuðum á að stinga upp svæðið í kringum sandkassann sem við sáum fyrir okkur að útbúa leik/úti/sullu-eldhús. Inni voru smíðaðar nýjar gluggakistur í suðurstofu, svo nú er auðveldara að koma fyrir því sem við sáum með börnunum. Fyrir utan þetta var leiksvæðið einnig steinhreinsað og allir gluggar þrífir innan sem utan.

Á vinnudeginum á haustönn var einnig unnið að ýmsu. Gamlir en heilir tréstólar í anddyri og salerni, voru þússaðir og lakkaðir auk hillna sem stendur til að setja upp í norðurstofu. Lítið bálstæði var gert og smíðaðir útibekkir fyrir börnin að sitja á. Foreldrahópur tók sig til og útbjó dásamlegt úti-sull-leikeldhús fyrir leikskólann, með þremur skálum svo krakkarnir geti sallað þar í rigningarveðrum. Annar leikhestanna okkar var lagfærður, hænsnakofinn þvegin og skrubbaður hátt og lágt, allir gluggar leikskólans þvegnir innan og utan, arfi reyttur og stéttir sópaðar.

Svo er það eldhúsið en það hefur þarfnast mikillar orku og þolinmæði hjá starfsfólki síðastliðið ár. Eldhúsið hafði verið í mikilli vanrækslu og var tiltektin þar í fullum gangi þegar upp kemst um lekann. Afar erfitt var að taka til í gögnum okkar sem þar voru geymd þegar engin er aðstaðan. En við sjáum ljósið fyrir endan á göngunum núna.

(11 Þróunar- og nýbreytnistarf: Aðstaða)

19 Öryggismál

Engin slys urðu á síðasta starfsári.

Efnisyfirlit - Umbótaáætlun næsta skólaárs

- 1 Skólastarfið**
- 2 Barnasáttmáli**
- 3 Heimsmarkmið**
- 4 Námsgvið sem var metið, umbætur**
- 5 Matslistar - umbótaáætlun**
- 6 Börn**
- 7 Sérkennsla**
- 8 Foreldrakönnun**
- 9 Samsetning starfsmannahópsins**
- 10 Starfsmannakönnun, starfsmannasamtöl**
- 11 Þróunar- og nýbreytnistarf á næsta ári**
- 12 Skipulagsdagar, dagsetningar og dagskrá**
- 13 Endur- og símenntunaráætlun**
- 14 Fundir**
- 15 Rannsóknir**
- 16 Samstarf**
- 17 Nemar**
- 18 Viðhald**
- 19 Öryggismál**
- 20 Lokaorð**

1 Skólastarfið

Munum við halda áfram á næsta ári að fara eftir námskránni okkar fyrst og fremst. Frjálsi leikurinn er í fyrsta sæti og mun það seint breytast. Við munum halda áfram að vera með verkefni þar sem börnin fá að nýta skynfæri sín til sín ýtrasta, upplifa náttúruna á fjölbreyttan hátt, stuðla að sjálfbærni í gegnum vinnu daglegt líf og störf, stuðla að félagsfærni og hæfni til að vera hluti af hóp/heild í gegnum söng og leiki þar sem allir eru með, þjálfra hlustun m.a. í gegnum ævintýrafrásagnir og búa að áhrhrynjanda sem endurtekur sig aftur og aftur, ár eftir ár, með sömu hátíðir tengdar árstíðinni og þroska barnanna o.s.frv. (Sjá **6 Námskrá - stefna - uppeldislegar áherslur**).

Hvað varðar nýjungar í skólastarfinu þá viljum við halda áfram að útbúa okkur gott útisvæði í samvinnu með foreldrum. Við erum einstaklega heppin með afar áhugasama foreldra og færa þegar kemur að smíðavinnu, svo eitthvað sé nefnt. Á síðasta ári mokuðum við upp fullt af jarðvegi, bættum sandi í og hellulögðum part af leiksvæðinu í kringum sandsvæðið okkar. Nú í haust bættist við nýr og flottur trépallur við útielldhúsið. Hann reis á vinnudeginum í september 2021 og er ennþá í þessum rituðu orðum að formast. Útielldhúsið, sem foreldrar smíðuðu, hafði orðið aðeins og hátt fyrir börnin og því vildum við gera pall til að hæðin myndi passa betur. Nú ná þau almennilega upp. Framtíðar verkefni fyrir leiksvæðið verður að útbúa m.a. sullu-vatnsbraut í

brekkuna frá græna húsinu og niður að eldhúsinu, skapa meira skjól á leiksvæðinu og fá vegasalt. Þessi verkefni munu verða gerð smám saman eftir því hvað tekst í samvinnu við foreldrana. Sennilega leggjum við áherslu á vatnsbrautina næst en þó höfum við verið afar sveigjanleg með verkefni eftir hvaða krafta foreldrarnir hafa og hversu færa smíði við höfum í þeirra hópi. Önnur framtíðarverkefni er að útbúa safnhaug nær leiksólanum, gjarnan ofan í flottu kryddjurtabeði í litla garði. Safnhaugurinn sem við notum núna er hjá hænsnakofanum sem er smá göngutúr. Eins langar okkur í almennilegar útiruslafötur fyrir flokkað rusl á útisvæði. Oft þarf að henda ónýtum skóflum, beygluðum pottum og öðru dóti. Svo viljum við líka fá bekkir sem hægt er að tylla sér á í kringum hellulagða svæðið.

Við viljum halda áfram að gera leikföng fyrir leikskólann.

Við viljum einnig eiga samtál við bæinn Skafttholt varðandi það að fá að koma í heimsókn einu sinni til tvisvar á ári til að fá meiri upplifun af dýrunum, sáningu og uppskeru og vinnunni almennt sem fram fer á svona sveitabæ. Eins er gott og gaman fyrir börnin að mæta þeim fötluðum einstaklingum sem þarna búa og vinna.

Gaman væri að fara í fleiri ferðir, t.d. í bæjarferð. Þetta munum við skoða saman og taka ákvarðanir í kjölfarið.

2 Barnasáttmáli

Sjá **3 Barnasáttmáli Sameinuðu þjóðanna**.

3 Heimsmarkmið

Sjá **4 Heimsmarkmið og 7.3 Sjálfbærni og vísindi**

4 Námssvið sem var metið, umbætur

Sjá **5 Matslistar - umbótaáætlun**

5 Matslistar - umbótaáætlun

Við erum enn að kljást við það hvað vinnan okkar er erfið. Margt kemur til þar. Við vinnum ýmsa aukavinnu sem ekki er unnin í öðrum leikskólum. Svo dæmi sé tekið vinnum við inn á milli langa daga þegar hátíðir eru næsta dag. Við sitjum fundi á fimmtudögum til kl. 18 - 19. Við þrífum leikskólann eftir vinnu. Við þvöum þvott og undirbúum bita, vöskum upp. Við erum sjálfar að móta útisvæðið okkar í samvinnu við foreldra. Við erum lítill leikskóli með tvær deildir sem þýðir að á vissum tímum yfir daginn erum við tvær og tvær saman með sinn hvorn hópinn. Sem gerir allt starf viðkvæmt og erfitt að taka pásur eða undirbúning. Sérstaklega sé einhver veikur, við erum alltof viðkvæm fyrir hvað það varðar.

Við sjáum skýrt að við þurfum að vinna með álagið í vetur. Fyrst af öllu þarf leikskólastýra að einbeita sér að því reikna nákvæmlega út réttindi sinna starfsmanna á pásur og undirbúningi og koma á nákvæmu og ströngu skipulagi hvað það varðar sem allra fyrst. Síðastliðið ár ákváðum við að taka okkur pásur eftir þörfum og tækifærum. Það skipulag gekk ekki nægilega vel upp. Oft valdi fólk að sleppa pásu og stundum tókst ekki að taka sér pásu. Varðandi undirbúninginn þá kom of oft fyrir að hann gekk ekki upp vegna veikinda eða þá hreinlega að starfsfólk sagðist myndu gera hlutina heima. Við erum of vinnuglaðar og þurfum að gera þetta skýrt fyrir þetta ár. Festa pásurnar og sinna því að fara frá í undirbúning. Eins að sjá til þess að allir geri sér grein fyrir tíma ætluðum í undirbúning og venji sig á ný vinnubrögð hvað hann varðar. Það er hefð fyrir því í Waldorfleikskólum að vera alltaf með börnunum og taka ekki pásur eða undirbúning í deginum. Því viljum við breyta, en þó rytmískt þannig að börnin finni sem minnst fyrir þessu.

Við þurfum að vera mjög duglegar að rýna í samstarfið og starfsandann. Við þurfum að koma okkur upp vana að þora að takast á við þá samstarfsörðugleika sem við lendum í. Reglurnar eru til staðar, það þarf bara að fylgja þeim. Við ætlum að vera með skoðanakönnun í vetur þar sem starfsmenn eru spurðir nafnlaust út í þessi mál. Hvernig þeim líður, hvort reglurnar séu nægilega góðar og hvort þeir fylgi þeim og af hverju/af hverju ekki.

Það sem ríður þó mest á að gera er að koma á fót ungbarnadeild Yls. Þessi leikskóli hér í Lækjarbotnum hentar einungis undir starf einnar deildar. Þar sem uppeldisfræði Waldorfleikskóla gengur út á blandaðan aldurshóp hentar vel að taka börnin inn þriggja ára þar sem börnin eru saman á einni deild frá 3-6 ára aldurs. Auðvitað yrði þeim líka skipt upp í sérhópa, eldri og yngri, eða skólahópurinn fari í sérverkefni, allt eftir verkefnum og aðstæðum. En börn fram að 3ja ára aldri, sem þurfa blund í deginum, þurfa að fá að vera á sérdeild. Við viljum stofna ungbarnadeild Yls í miðbæ Kópavogs, helst sem næst almenningssamgöngum. Þannig sjáum við fram á að slá margar flugur í einu höggi. Með stækkuninni myndum við ná að sinna Waldorfskólanum á Lækjarbotni betur, en núna erum við m.a. með fimm börn á biðlista sem eiga systkini í skólanum en náðu samt ekki að fá leikskólapláss. Biðlistinn okkar er nú orðinn mjög langur þar sem mikil ásókn er í uppeldisfræðina okkar og staðinn hér. Eins myndi, eins og áður kom fram, álagið minnka til muna á starfsfólk leikskólans. Og að lokum hentar lítil og róleg deild fyrir þennan aldurshóp mun betur en að þurfa að keyra langar leiðir í rútu hingað uppeftir. Við erum búin að senda yfirvöldum í Kópavogsbæ formlega beiðni um stofnun ungbarnaleikskóla en höfum enn ekkert svar fengið. Við erum þó vongóðar um að ná þessu fyrir haustið 2022 því eins og allir vita er það allra hagur að fá góða ungbarnaleikskóla í bæjarfélagið sitt. Við erum meira að segja búin að manna leikskólann náum við að gera þetta fyrir haustið 2022.

Sú hugmynd kom upp hér á fyrstu vikum haustsins að taka aukabarn inn á Yl til þess að hafa efni á að fá fimmta starfsmanninn í 100% starf. Ekki er búið að taka ákvörðun um það þegar þessi orð eru rituð.

Við þurfum að reikna út hvort við stöndumst styttingu vinnuvikunnar. Það höfum við ekki gert ennþá. Þeir útreikningar verða að klárast snemma á þessu skólaári. Vonandi komum við vel út úr þeim útreikningum, við höfum þrátt fyrir allt lengra frí um jól og páska en annarsstaðar og reiknum það að sjálfsögðu inn í útreikningana.

Annað atriði sem við ætlum okkur að bæta á næsta ári er að setja okkur færri markmið, en einsetja okkur að ná þeim markmiðum sem við þó setjum. Að þessu sögðu eru markmiðin kannski ekki svo fá eða einföld, en við viljum engu að síður reyna að einfalda þetta álag á okkur líka.

6 Börn

Á Yl er pláss fyrir tuttugu börn. Í ár verða 13 börn á eldri deildinni og 7 á þeirri yngri. Börnin fara yfir á eldri deild við c.a. 3 ára aldur, eða um leið og það er tilbúið. Á eldri deildinni eru börn saman frá 3 til 6 ára. Yngri deildin er ungbarnadeild, þar eru þau 2ja til 3 ára gömul. Öll börnin eru í leikskólanum frá kl. 8 - 15:30.

Á Yl eru tvö tékknesk börn. Í öðru tilvikinu eru báðir foreldrar tékkneskir, en í hinu er faðirinn frá Moldavíu. Við erum með tvö þýskumælandi börn. Í öðru tilvikinu er móðirin þýsk og einstæð, í hinu tilvikinu er faðir íslenskur og móðir þýsk.

Næsta haust fara 4 börn í skóla. Mögulega tökum við inn eitt aukabarn. Það barn er 5 ára gamalt og á systkini í skólanum. Ekki er þó búið að taka endanlega ákvörðun um þetta. Aðrar breytingar eru ekki fyrirhugaðar í barnahópnum þetta skólaár.

Aldursskipting, barngildi o.fl. sjá fylgiskjal 1

7 Sérkennsla

Ekki er búið að ákveða neitt í þessum efnum þegar þessi orð eru rituð. Það er þó alls ekki þar með sagt að við munum ekki leita aðstoðar hjá Kópavogsbæ varðandi sérkennslu. Við höfum t.d. grun um einhverfu hjá tveimur börnum í leikskólanum, mögulega munum við þurfa sérfræðilít hvað það varðar á þessu leikskólaári.

8 Foreldrakönnun

Fyrirhugað er að leggja fyrir almenna foreldrakönnun í mars 2022. Verður lögð áhersla á samskipti í þeirri könnun. Viljum við leyfa foreldrum að vera með í að finna lausn á hvernig við aukum og bætum samskiptin þannig að allir megi vel við una.

9 Samsetning starfsmannahópsins

Við leikskólann starfa þrír starfsmenn í 100% starfi við stjórnunar- og skipulagsstörf ásamt vinnu á gólfi, einn starfsmaður á gólfi í 100% stöðu og einn í 60% stöðu. Eins eru tveir starfsmenn í 20% stöðu, gjaldkeri og eldhússtarfsmaður

Við leikskólann starfa tveir starfsmenn í 100% starfi við stjórnunar- og skipulagsstörf ásamt vinnu á gólfi, tveir starfsmenn á gólfi í 100% stöðu og einn í 60% stöðu. Eins eru tveir starfsmenn í 20% stöðu, gjaldkeri og eldhússtarfsmaður.

Menntun og starfsreynsla starfsmanna:

Ingibjörg Ósk Sigurjónsdóttir, waldorfkennari og leikskólastjóri í 100% starfi

Menntun og námskeið:

Stúdent frá Flensborgarskólanum í Hafnarfirði 1992

Fornám í Myndlista- og Handíðaskóla Íslands 1992 - 1993

Myndlistarkennari frá Kennaraháskóla Íslands 1993 - 1996

Útskrift af Grafíkdeild Myndlista- og Handíðaskóla Íslands 1996 - 1999

Útskrift frá Sophia uddannelsen i København (Waldorkennaranám) 2009 - 2012

Ingibjörg hefur að auki sótt fjölmörg námskeið í Waldorfpuppeldisfræðum, m.a. nokkur vikulöng námskeið í Steinerhoyskolen í Osló, auk námskeiða á Íslandi og í Danmörku.

Starfsferill:

Ingibjörg hefur 14 ára starfsreynslu í leikskólastörfum, þar af í 11 ár á Waldorfleikskólum í Danmörku og á Íslandi, fyrir utan önnur störf áður fyrr, m.a. við umönnun aldraðra til margra ára og eins við kennslu í Waldorfskólanum Lækjarbotnum til 5 ára.

Edda Johnsen, waldorfleikskólakennari og deildarstjóri yngri deildar í 100% starfi

Menntun og námskeið:

Stúdent frá Fjölbrautaskóla Suðurlands 1997

BA í Sagnfræði og landfræði í HÍ 2001-2005

Listfræði í HÍ 2005-2007

Waldorfleikskólakennaranám í Rudolf Steiner Børnehaveseminaríet í Charlottenlund, Danmörku 2011-2015.

Edda hefur að auki sótt mörg námskeið í Waldorfpuppeldisfræðum m.a við Sophia uddannelsen i København og Steinerhoyskolen i Oslo

Starfsferill:

Edda hefur níu ára starfsreynslu í Waldorfleikskólum, bæði í Danmörku og á Íslandi

Auður Eysteinsdóttir, kennari og deildarstjóri eldri deildar í 100% starfi

Menntun og námskeið:

Háskólabróú Keilis 2013-2014

Menntavísindasvið Háskóla Íslands 2014-2019

B.ed í kennslu list- og verkgreina 2014-2017

M.ed í kennslu list- og verkgreina 2017-2019 (meistararitgerð ólokið)

Auður hefur setið marga fyrirlestra og námskeið tengd Waldorf uppeldisfræðinni, bæði hérlandis og í Noregi.

Starfsferill:

Waldorfleikskólinn Höfn (Sólstafir). Starfaði með 2-4 ára börnum frá feb.-ágúst 2006

Leikskólar Reykjavíkur Grænaborg. Leiðbeinandi með 3-5 ára börnum frá okt. 2007 - maí 2008

Waldorfleikskólinn Ylur Lækjarbotnum. Starfaði sem leikskólakennari og sá um daglegan rekstur, samskipti við yfirvöld, fundarhöld o.m.fl. Sat í leikskólaráði. Apríl 2008 - júní 2012

Bjó á Snæfellsnesi og vann ýmis störf frá júlí - des. 2012

Waldorfleikskólinn Ylur Lækjarbotnum frá. feb- júní 2013

Langholtsskóli. Myndmennta- og smíðakennsla barna frá 2. – 10. bekk 2016-2020

Auður hefur starfað mikið við þjónustu og í veitingabransa, unnið töluvert hjá ÍTR við ýmis störf s.s. sumarnámskeið, smíðavelli, með einhverfum einstaklingum, frístundaheimilum og skólagörðunum.

Dagný Helga Ísleifsdóttir, starfsmaður í 100% starfi

Menntun og námskeið:

Snyrtifræðingur frá Ássiden Videregåendescole 1999-2001

Leikskólakennaranám við Kennaraháskóla Íslands 2004-2005 og 2006-2007

Markþjálfari (Coach) frá Leadership by Heart Academy 2019

Dagný hefur að auki sótt námskeið í Waldorfpuppeldisfræðum í Steinerhoyskolen í Osló og sótt leikskólaráðstefnur í Hurum, Tondheim, Gjøvik, Fredrikstad og í Svíþjóð

Starfsferill:

Dagný Helga hefur 16 ára starfsreynslu í Waldorfleikskólum, bæði frá Noregi og Íslandi.

Eygló Lilja Hafsteinsdóttir, starfsmaður í 60% starfi

Menntun og námskeið:

Útskrift af hönnunarbraut Iðnskólans í Reykjavík 2002

Multimedia design, CEU Kolding í Danmörku 2002-2003

Kennaranám í Kundalini Jóga 2008 - 2009

Diplóma í vefþróun, Tækniskólinn 2016 - 2018

Eygló hefur að auki sótt fjölmörg námskeið í tengslum við Jóga og dans, þar á meðal;

Childplay krakkajóga kennararéttindi 2009

Shakti dans kennaranám í Helsinki og Ítalíu 2017 - 2018

Embodiment dansnámskeið 2020

Starfsferill:

Leikskólinn Grænatún, leiðbeinandi 1999 - 2000

Frístundaheimilið Undraland í Grandaskóla, leiðbeinandi 2004 - 2005

Eygló hefur starfað sem Jógakennari í Jógasetrinu frá 2008 - 2019.

Að auki starfaði hún þar sem ritari í móttöku og aðstoðarkona Auðar Bjarnadóttur eiganda Jógasetursins 2008 - 2010 og 2015 - 2016

Eygló er einnig sjálfstætt starfandi grafískur og vef-hönnuður frá 2006 til nútíðar

10 Starfsmannakönnun, starfsmannasamtöl

Í raun eru skipulögð tvö starfsmannasamtöl á ári. Í ár verða samtölin þó tvö á haustönninni og eitt á vorönninni. Samtölin hafa hingað til verið óformleg. Í ár verða þau formlegri en áður. Við fundum lista á netinu sem við aðlöguðum okkar starfi og notumst nú við hann (sjá fylgiskjal 2). Í viðtali haustið 2021 fékk starfsfólk óformlegt spjall og spurningarnar með sér heim til að geta velt þeim fyrir sér. Síðan munum við hittast aftur og fara yfir spurningarnar saman.

Fyrirhugað er að útbúa starfsmannakönnun í október/nóvember þar sem starfsfólk getur svarað nafnlaust spurningum varðandi starfið, verkefni, álag o.fl. Eins er mikilvægt að dreypa á samstarfi og einelti/samvinnuvanda. Það stóð til að gera þetta síðasta ár en var ekki gert. Mikilvægt er því að þetta verði gert núna.

Alltaf er hægt að biðja um samtal og er það brýnt fyrir starfsfólki. Okkur er afar umhugað um að vinnugleði og ánægja ríki í starfi hér og sé það ekki til staðar þurfi að ræða saman um ástæðurnar.

11 Þróunar- og nýbreytnistarf á næsta ári

Síðustu tvö árin ákváðum við að leggja áherslu á að styrkja innviði leikskólans og var því áherslan á þróun leikskólans fremur en nýbreytni. Í raun er það áfram markmið okkar, þó með aðeins öðruvísi áherslum. Eins og komið hefur fram í [5 Matslistar - umbótaáætlun](#), verður aðaláherslan okkar í ár lögð á stofnun ungbarnadeildar og að viðhalda ánægju í starfi hér á Yl. Sjálft leikskólalífið er í góðum gir. Okkar innra starf tekur venjulega litlum breytingum frá ári til árs þar sem áherslan er á hrynjanda, fasta punkta í tilverunni sem eru m.a. hátíðirnar okkar, og frjálsan leik.

Ein nýbreytni sem við viljum koma á er samstarf við Skaftholt í Skeiða- og Gnúpverjahreppi. Skaftholt er einstakt samfélag sem hefur það markmið að búa fólki með fötlun þroskavænlegt umhverfi til að halda heimili og stunda vinnu. Þar er lögð stund á sjálfbæra lífræna/lífeflda ræktun og landbúnað sem byggður er á félagslegum grunni. Einnig er stunduð vinna á vinnustofum sem tengjast búskapnum og ræktuninni m.a. við að fullvinna afurðir t.d. ostagerð, jurtavinnsla, smíði og ullarvinna. Þar sem það er partur af uppeldisfræði okkar á Yl að börnin upplifi í gegnum vinnu og störf fullorðinna hvað þarf til að skapa sér gott og heilbriggt líf, þá teljum við að ein til tvær heimsóknir á ári á Skaftholt væri góð tenging fyrir börnin við ræktun, dýr og fólk. Við bökkum á hverjum þriðjudegi og það að upplifa ræktun á korni og syngja um það, fá jafnvel heim korn sem við gætum þreskt og malað og bakað úr væri fullkomið. Sjáum við fyrir okkur að hægt væri að fara í heimsóknina síðsumars og baka brauð úr korninu fyrir hausthátíðina okkar eða Mikjálsmessu. Eins væri hægt að búa til ost. Um vorið væri svo hægt að fara aftur og upplifa ungiðið, hoppa í heyinu og hjálpa til við að reita arfa til að undirbúa sáningu. Við sjáum fyrir okkur að fara í þessar ferðir með foreldrum og þannig hjálpa Skaftholti með vinnuframlagi okkar í staðinn fá korn, grænmeti eða e.t.v. ost frá þeim í staðinn. Þetta markmið er frá því í fyrra, en var ekki framkvæmt. Viljum við láta reyna á þetta markmið aftur í ár.

12 Skipulagsdagar, dagsetningar og dagskrá

Skipulagsdagar okkar verða sem hér segir:

Dagarnir 9. og 10. ágúst 2021. Þessa daga undirbyggjum við opnun leikskólans eftir sumarfrí. Leikefni og leikföng voru þrífni, stólar merktir og sett undir þá fíldúddar. Áklæði tekin af barnastólunum í rútunni og þvegin. Undirbúningsvinna fyrir innra starf leikskólans unnin, svo sem skipulag morgunhrings, borðaskipan, ævintýrastund o.fl. Símaskrá uppfærð ásamt annarplani, þríflistum foreldra o.fl.

Föstudaginn 24. september 2021. Þessi dagur er frídagur í stað langs vinnudags í sömu viku. Mikjálsmessuhátíðin okkar er daginn fyrir starfsdaginn og á

miðvikudeginum þar á undan er langur dagur hjá starfsfólki sem vinnur að undirbúningi veislunnar fram á kvöld eftir hefðbundinn vinnudag.

Mánudaginn 22. nóvember 2021. Þessi dagur er frídagur í stað laugardagsins á undan. Þann dag vinnur allt starfsfólk langan vinnudag við jólabasar Yls og Waldorfskólans í Lækjarbotnum. **Að auki vinnur starfsfólk leikskólans tvö kvöld í október og nóvember** við að steypa kerti með foreldrum leikskólans fyrir basarinn.

Mánudaginn 3. janúar 2022. Þennan dag munum við nota til að skipuleggja innra starf leikskólans fram í tímann. Taka líka stöðuna, þurfum við að breyta einhverju í leikskólalífinu? Eins skipuleggja nýjan þrífalista, annarplan og fleira þessháttar.

Laugardaginn og sunnudaginn 19. og 20. mars 2022. Þá eru sameiginlegir starfsdagar með Waldorfskólanum í Lækjarbotnum. Þessir dagar eru venjulega teknir undir ákveðið málefni. Námskeiðahald er ekki óalgengt og leikir og samvera til að hrista hópinn saman. Í ár er búið að ákveða að ræða málefnið: **Hvernig skóli viljum við vera?** (Við lítum í raun á það þannig að hér á Lækjarbotnum er bara einn skóli þar sem leikskólinn er fyrsta skólastigið). **Mánudaginn eftir (21. mars) er frí. Þá er leikskólinn lokaður og merktur sem starfsdagur.**

Föstudaginn 27. maí 2022. Þessi dagur er tileinkaður skipulagi vorsins hjá okkur. Oft þarf að vinna að undirbúningi fyrir vorhátíðina en margt þarf að gera fyrir þá hátíð hjá okkur.

Mánudaginn og þriðjudaginn 27. og 28. júní 2022. Þessa daga göngum við frá leikskólanum og þökkum honum niður fyrir sumarfríð. Leikefni, gardínur o.fl. er þvegið og þær endurbætur sem þarf að sinna á húsnæði framkvæmdar. Stundum eru gólfín þússuð og olíuborin, stundum er málað. Í ár þyrfti að þússa og olíubera gólfín en einnig þarf að fara að mála leikskólann. Anddyrið er líka verkefni sem mætti fara í. Ekki er ennþá búið að ákveða hvaða verkefni verður tekið fyrir í ár.

13 Endur- og símenntunaráætlun

Deildarstjóri eldri deildar Yls mun sækja netnámskeið fyrir öryggistrúnaðarmenn og öryggisverði á vegum Vinnueftirlitsins þann 4.-11. október 2021.

Leikskólastjóri mun sækja útskurðarnámskeið hjá Handverkshúsinu í október eða nóvember 2021.

Á fundum og starfsdögum í vetur erum við að lesa yfir heftið "Opdragelse i den tidlige barndom", e. Elisabeth Grunelius. Þetta hefti er grunnrit um Waldorfpuppeldisfræðina. Munum við lesa þetta saman en þrjár okkar lesa vel dönsku. Við þýðum heftið saman um leið og lesið er og ræðum svo saman um innihaldið. Mikilvægt er fyrir okkur að lesa alltaf eitthvað saman, þó ekki sé nema í

10 mín í senn. Lesning um uppeldisfræðina og það hvernig við vinnum og sjáum barnið er mikilvægt fyrir alla á Yl þar sem betri sýn á barnið gerir okkur að betri starfsmönnum.

Ekki tókst að fá waldorfleikskólakennarann og -leikskólastjórann Maj-Britt Jensen í heimsókn síðasta ár. Viljum við reyna að gera aðra tilraun til þess að fá hana í ár.

Leikskólastjóri hefur hug á því að allir starfsmenn nái að sækja sér endur- og/eða símenntunar í ár. Þegar þetta er ritað er ekki enn búið að finna hvað það gæti verið, en mikilvægt er að allir starfsmenn finni sér eitthvað við hæfi sem þá langar að fræðast betur um.

14 Fundir

Leikskólafundirnir eru einu sinni í viku frá kl. 15:30 - 18/18:30.

Sameiginlegir fundir með skóla verða c.a. 3-4 á önn í ár og falla þá leikskólafundirnir niður þá daga. Á þessum fundum er farið yfir sameiginleg mál skóla og leikskóla og þau rædd.

Nefndarfundir eru einnig 3-4 sinnum á ári. Leikskólastjóri er í Húsanefnd (Oikos) sem sér m.a. um vinnuhelgar, umhverfismál o.fl. Báðir deildarstjórnarnir eru í Menningarnefndinni (Vox Cultura) og deildarstjóri eldri deildar í Öryggisráði.

Fundir með 1. bekkjarkennara og kennara/umsjónaraðila yngstu bekkja grunnskólans fara fram eftir samkomulagi. Gjarnan í tengslum við samstarf milli skólahóps leikskólans og 1. bekk skólans eða hvað varðar tengsl barnanna í útiveru o.fl.

Í ár ætlum við að breyta aðeins fundaskipulagi okkar. Við höfum gert okkur ákveðið form á fundaskipulagi leikskólafundanna (Sjá fylgiskjal 3). Með þessu fyrirkomulagi viljum við koma í veg fyrir að mikilvæg atriði gleymist sem alltaf þarf að velta upp á fundunum.

Við erum alltaf núna með fundarstjóra, ritara og tímavörð til að halda vel utan um að fundurinn verði árangursríkur og að við gleymum okkur ekki í spjalli um allt mögulegt því það er auðvelt. Leikskólafundirnir hafa verið afar skilvirkir og góðir sem af er árinu.

Önnur breyting sem við viljum gera er að funda aðeins sjaldnar með grunnskólanum. Hingað til hafa leikskólafundirnir fallið niður einu sinni í mánuði þegar við funduðum með skólanum. Það gekk ekki upp að okkar mati, því nægt fundarefni er fyrir leikskólann og mikilvægt að hann nái að sinna sínum eigin fundum. Munum við skoða vel þetta árið hvernig best er að hafa þessa sameiginlegu fundi og hvenær í árinu sé mikilvægt að hafa þá.

15 Rannsóknir

Ekki eru fyrirhugaðar neinar rannsóknir á komandi leikskólaári.

16 Samstarf

Áfram er fyrirhugað samstarf við þá flesta þá aðila sem getið er um í **14 Samstarf við aðra** og **15 Samstarf**. Við viljum endilega fá hana Maj-Britt í heimsókn til okkar, eins og lesa má hér fyrir ofan. Oft græðir leikskólinn á samstarfi Waldorfskólans í Lækjarbotnum við gestakennara og aðra, t.d. í formi fyrirlestra eða annara viðburða. Oft bæði fyrir starfsfólk skólanna og foreldra. Á eftir að koma í ljós hvort af slíku verður í ár.

Síðasta skólaár var hjá okkur barn sem fluttist í sumar til Svíþjóðar með foreldrum sínum. Það fór í waldorfleikskóla þar og hefur leikskólastjóri Yls frétt af áhuga leikskólastjórans þar á einhverskonar samstarfi. Á það eftir að koma í ljós hvort af því verður og þá í hvaða formi. En við á Yl erum virkilega áhugasamar um að eiga samstarf við annan waldorfleikskóla.

Leikskólastjóri hefur einnig hug á því að efla og styrkja samstarfið við hinn waldorfleikskólann á Íslandi; Sólstafi í Reykjavík. Eitt af því sem hefur verið rætt er að hittast og syngja saman. Skoða söngva, leiki, þulur og annað sem skólarnir búa yfir og deila þessu. Eins með ævintýrin.

17 Nemar

Það væri mátulegt fyrir leikskólann af fá einn til tvo nema á ári. Ekki eru þó neinar sérstakar áætlanir hjá okkur um að sækjast eftir því. Við fáum reglulega umsóknir og verða þær skoðaðar jafnóðum og tekin afstaða í kjölfarið. Í augnablikinu erum við ekki með neinn nema.

18 Viðhald

Þónokkur þörf er á viðhaldi á húsakosti okkar.

Fyrst má upp telja áfall sem við urðum fyrir nú aðeins nokkrum dögum áður en þessari skýrslu var skilað. Litla kaffieldhúsið okkar, þar sem leki varð haustið 2019 og er búið að taka okkur langan tíma að gera upp, lak aftur! Útidyrhurðin liggur undir sterkum grun en mögulega lekur hún svona illa. Málið er í ferli í samvinnu við Kópavogsbæ.

Fara þarf í gegnum allt rafmagnið í húsinu. Ljósastæði eru of fá og yfir vetrartímann verður hreinlega allt of dimmt hjá okkur, þrátt fyrir margar ljósaseríur. (Sem við í raun megum ekki hafa í löngum millistykki því svo langt er á milli innstunga í veggjum). Þetta er mikið forgangsatriði hjá okkur og hefur leikskólastjóri verið í samskiptum við Kópavogsbæ út af þessu. Þó greinilega ekki nægilega mikið eða oft því engin svör er enn að fá hjá bænum með þetta. Rafmagnið var þó bætt að hluta þegar litla eldhúsið var tekið í gagnið því það réði hreinlega ekki við þau tæki sem við þurftum á að halda þar inni (þvottavél, uppþvottavél og ísskápur). En klára þarf verkið því yfir dimmasta vetrartímann er hreinlega borulegt inni í leikskólanum og finnst okkur það óhæft.

Laga þarf dúkinn á gangi leikskólans og salernunum. Best væri því að skipta út dúknum á öllu þessu svæði í einum rykk. Við höfum fengið þau svör hjá Kópavogsbæ að áður en þetta sé hægt þurfi að setja upp upphengd salerni í stað þeirra sem nú eru á gólfi. Fyrr er ekki hægt að leggja nýjan dúk. Leikskólastjóri mun vera í sambandi við Kópavogsbæ út af þessu í samvinnu við Waldorfskólann í Lækjarbotnum. Vonir okkar til þeirrar samvinnu er þær að við leggjum út fyrir nýjum salernum en að bærinn komi að uppsetningu þeirra og dúkaleggi svo. Það á allt eftir að koma í ljós hvað við fáum í gegn.

Fyrir utan þetta allt liggur fyrir að við verðum að fara að bæta fataklefaaðstöðuna okkar. Það verður stórt verkefni en við sjáum fram á að þurfa að fresta því aðeins lengur.

19 Öryggismál

Hingað til hefur verið notast við sameiginlega áætlun Waldorfskólans í Lækjarbotnum og Yls sem skilgreinir áföll og útlistar viðbrögð við þeim. Þarf að uppfæra þessa áætlun og viljum við gera okkar eigin áætlun. Eins viljum við stofna til samvinnu við Kópavogsbæ og fá fagaðila þar til að sitja í áfallaráði með okkur. Er markmið okkar að vera búin að þessari vinnu í lok þessa skólaárs.

20 Lokaorð

Í ár eru 102 ár síðan fyrsti waldorfskólinn var stofnaður og hefur uppeldisstefnan vaxið jafnt og þétt. Nú er svo komið að 1182 waldorfskólar eru til staðar í 66 löndum og heldur stefnan áfram að vaxa og er mikil þörf á því.

Við teljum uppeldisfræði okkar vera mikilvægan part af skólaflóru Íslands. Tengsl við náttúruna og ræktun hafa stóran sess hér á Yl og hér er að sjálfsögðu allt rusl flokkað og einungis náttúrulegur efniviður notaður. Ekkert plast er í leikskólanum. Í uppeldisstefnu waldorfskólanna, og foreldra þeirra barna sem þar ganga, ríkir meðvitað val um að halda áreiti í formi sjónvarpsgláps og tölvuleikja eins lengi frá börnum og hægt er. Ekki eru lpadar í leikskólanum. Mikilvægt er að muna að hæfileikar til síðar að takast á við allt sem við þurfum að læra verður að byggja á traustum grunni. Í frjálsa leiknum gefst nægur tími til félagslegra samskipta. Þau rekast líka á. Þau læra af því þar sem starfsfólkið gefur sér tíma til að hjálpa þeim að vinna saman og leysa úr ágreiningi í rólegheitum og með yfirvegun. Þetta eru tæki sem börnin þurfa að geta tileinkað sér til að verða ábyrgir fullorðnir einstaklingar í framtíðinni. Í frjálsa leiknum fá börnin einnig frelsi frá áreiti. Þeirra eigin úrvinnsla ræður ríkjum og þau eru virkir, skapandi þátttakendur í sínum eigin leik í stað þess að vera passívir viðtakendur áhrifa utan frá. Og það er ekki síst þessi krafa á barnið, að nota sjálf sig til fulls sem elur það upp. Að finna eigin afþreyingu. Því má leiðast því útfrá leiðanum kviknar á innra afli og sköpunarþrá barnsins og það er takmark uppeldisfræðinnar. Mikil samvinna, tengsl við hvort annað og náttúruna, gildi þess að þroska fegurðarskyn sitt í gengum söng og aðrar listir efla siðferðisvitund barnanna. Þau fá nægan tíma til að æfa þessa vitund, þroska hana og styrkja. Á þessum síðustu og verstu Covid tímum er líka mikilvægt að vernda börnin fyrir ótta og kvíða og í staðin leggja áherslu á umhyggju fyrir umhverfinu, heilbrigð hreinlætisgildi, tengsl og mannkærleika.

Við hér á Yl höfum mikla trú á því að waldorfsuppeldisfræðin og sú menntastefna sem kennd er í waldorfskólum hafi mikið og gott erindi út í samfélagið.

Staður og dagsetning

Fyrir hönd Waldorfleikskólans Yls

Ingibjörg Ósk Sigurjónsdóttir, leikskólastjóri

Fyrir hönd Foreldraráðs Waldorfleikskólans Yls

Sonja Bent
